

GŁOS WIELKOPOLSKI

Rok IX Wyd. AB

Poznań, piątek 6 XI 1953 r.

Nr 265 (3010)

Radziecko-polska współpraca naukowo-techniczna przyczyni się do wszechstronnego rozwoju naszego przemysłu i rolnictwa

Komunikat o sesji Polsko-Radzieckiej Komisji Współpracy Naukowo-Technicznej

WARSZAWA (PAP)

W tych dniach odbyła się w Warszawie kolejna sesja Polsko-Radzieckiej Komisji Współpracy Naukowo-Technicznej między ZSRR a Polską Rzeczypospolitą Ludową. Komisja rozpatrzyła aktualne zagadnienia współpracy naukowo-technicznej między obu krajami i podjęła wzajemne zobowiązania.

Zgodnie z protokołem podpisanym przez obie strony Związek Radziecki udzieli Polskiej Rzeczypospolitej Lu-

dowej pomocy technicznej przekazując:

projekty zakładów chemicznych i projekt fabryki materiałów budowlanych;

rysunki robocze najnowszych typów urządzeń hutniczych i energetycznych, obrabiarek do skrawania metali, urządzeń transportowych i budowlanych, aparatury i przyrządów dla przemysłu towarów masowego spożycia;

dokumentację techniczną technologii produkcji barwników, preparatów farmaceutycznych, wyrobów ceramicznych i innych, receptury dla produkcji witamin i wyrobów cukierniczych

Związek Radziecki przekazał dla rolnictwa polskiego próbki nasion zbóż, roślin oleistych, strączkowych, warzyw i innych roślin uprawnych; ponadto specjaliści radzieccy udzielili konsultacji w dziedzinie podniesienia zdrowotności pogłowia zwierząt gospodarskich.

Protokół przewiduje również przeprowadzenie przez Związek Radziecki — zgod-

nie z prośbą strony polskiej — ekspertyzy różnych projektów opracowanych przez polskie biura projektowe.

Poza to Związek Radziecki przyjmie grupę specjalistów polskich na praktykę produkcyjną w zakładach przemysłowych i w biurach konstrukcyjnych, w instytucjach naukowo-badawczych i w innych instytucjach ZSRR, jak również wydeleguje do Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej specjalistów radzieckich dla udzielania na miejscu pomocy technicznej.

Polska Rzeczpospolita Ludowa ze swej strony przekazała Związkowi Radzieckiemu dokumentację techniczną z dziedziny produkcji niektórych artykułów przemysłu chemicznego, szklarskiego i innych gałęzi przemysłu, jak również umożliwi grupie specjalistów radzieckich zainstalowanie się w poszczególnych gałęziach gospodarki narodowej.

Zgodnie z zasadami, na których została oparta współpraca naukowo-techniczna między Związkiem Radzieckim i krajami demokracji ludowej, udzielanie pomocy naukowo-technicznej, jak również przekazywanie dokumentacji technicznej: projektów zakładów przemysłowych, fabryk, budynków mieszkalnych, urządzeń kulturalno-socjalnych, rysunków i obliczeń, produkcji maszyn i urządzeń, aparatów i przyrządów, opisów, obliczeń procesów technologicznych produkcji — odbywa się nieodpłatnie.

Tezy do dyskusji przed II Zjazdem PZPR

przyjęte przez IX Plenum KC PZPR

„O zadaniach rozwoju rolnictwa w latach 1954-1955 i o zapewnieniu niezbędnych środków dla wzrostu produkcji rolniczej“ podajemy na str. 2 i następnych

Prezes Rady Ministrów przyjął delegację WOKS i kierownictwo teatru im. E. Wachtangowa

WARSZAWA (PAP)

Dnia 4 bm. Prezes Rady Ministrów Bolesław Bierut przyjął w Belwederze przebywającą w Polsce delegację Wszechnickiego Towarzystwa Łączności Kulturalnej z Zagranicą — WOKS, z kierownikiem delegacji, zastępcą ministra kultury ZSRR W. Stoletowem na czele oraz kierownictwo teatru im. E. Wachtangowa z dyrektorem A. Abrikosowem na czele.

Fot — CAF

W dniu 2 listopada 1953 roku prezydent Niemieckiej Republiki Demokratycznej Wilhelm Pieck przyjął ambasadora pełnomocnego i nadzwyczajnego Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej w NRD Jana Izydorczyka, który wręczył mu listy uwierzytelniające.

FSO na Żeraniu rozpocznie wkrótce tłoczenie karoserii M-20 „Warszawa“

WARSZAWA (PAP)

W wyniku realizacji zobowiązań, podjętych dla uczczenia XXXVI rocznicy Wiel-

kiej Socjalistycznej Rewolucji Październikowej, w Fabryce Samochodów Osobowych na Żeraniu w oddziale prasowni, gdzie tłoczycie się będzie karoserie do samochodów M-20 „Warszawa“, przed terminowo ustawiono i zmontowano pierwszą linię ciężkich pras, dostarczonych ze Związku Radzieckiego. Jednocześnie na dwa dni przed terminem ustawiono kilkanaście innych — średnich pras. Uruchomione one zostaną w najbliższym czasie.

Meldujemy o wykonaniu rocznego planu produkcji

Żałoga Odlewni Żeliwa w Drawskim Miłynie zameldowała jako pierwsza spośród zakładów metalurgicznych Wielkopolski o wykonaniu w dniu 3 XI br. rocznego planu produkcji. Zobowiązuje się ona przy tym, że do dnia 31 XII br. osiągnie 116 proc. wykonania planu rocznego.

Konferencja Komisji Duchownych i Świeckich Działaczy Katolickich przy WKFN w Poznaniu

W środę przy udziale ponad 500 osób, w tym 300 księży, odbyła się konferencja Komisji Duchownych i Świeckich Działaczy Katolickich przy Wojewódzkim Komitecie Frontu Narodowego w Poznaniu.

Obradom przewodniczył ks. prof. Lech Ziemiński. Referat na temat aktualnych zadań katolików polskich na tle Deklaracji Episkopatu z dnia 23 września br. wygłosił ks. mgr Jan Nowacki. Po referacie wygłosił ks. o. Władysław Wiśniewski ze Słobowa grzywna 2.000 zł.

Wielki — realny — bliski

Wiadomość o IX Plenum Komitetu Centralnego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej, które jako wytyczną działania Partii przyjęło referat jej przewodniczącego Bolesława Bieruta — „Zadania partii w walce o szybszy wzrost stopy życiowej mas pracujących w obecnym okresie budownictwa socjalistycznego“ — ta wiadomość wywołała ogromne zainteresowanie społeczeństwa. Uchwala Plenum zwołująca II Zjazd Partii — przed 16 stycznia 1954 roku i wyliczająca wśród punktów porządku dziennego zjazdu problemy, wiązała się najściślej z podniesieniem poziomu życia — ta uchwała uświadomiła każdemu z nas, że realizacja tego właśnie celu podjęta zostaje z całą energią jako sprawa główna. Ze ta sprawa

wa być odą członkowie partii, a również i bezpartyjni — cały naród.

W numerze wczorajszym rozpoznać możemy druk podstawowych — i niezwykle doniosłych — dokumentów IX Plenum KC PZPR. W pierwszej kolejności ogłaszamy tezy do dyskusji przedzjazdowej, traktujące o dotychczasowych osiągnięciach planu 6-letniego, i głównych zadaniach gospodarczych w latach 1954 i 1955.

Jak można by — w największym skrócie — przedstawić najistotniejszą treść tych uchwalonych przez Plenum wytycznych, treść tak doniosłą dla życia każdego z nas? Można by ją ująć następująco:

Polska Zjednoczona Partia Robotnicza, przewodnią siłą narodu, opierając się na dotychczasowych, ogromnych osiągnięciach i na krzepnącej jedności narodu, której trzonem jest sojusznik robotniczo-chłopski — wysuwa na pierwsze miejsce konkretne zadania konkretnej poprawy bytu ludzi pracy, w konkretnym terminie najbliższych dwóch lat (tj. 1954 i 1955 roku).

Aby zrozumieć, w jaki sposób i dzięki czemu osiągnąć możemy poprawę warunków materialnych, kulturalnych i socjalnych ludzi pracy — i dlaczego osiągnąć możemy te poprawy nie później (ale i nie wcześniej), niż w wymienionym okresie ostatnich dwóch lat planu sześcioletniego — konieczne jest zaznajomienie się z rzeczywistością gospodarczą naszego kraju. Jej analizę dają nam tezy przedzjazdowe.

Szybko dokonywane dzięki wysiłkowi całego narodu, dzięki założeniom naszego ustroju, dzięki braterskiej pomocy ZSRR — socjalistyczne przemysłowe nie kraju na bazie produkcyjnej techniki dało wyniki, które napawają nas wszystkich dumą. Z groźnych wrzastów dla istnienia narodu pożyty kraj rozpaczy — wie zadowolony wysunął się — pod względem globalnej wielkości, produkcji przemysłowej — na piąte miejsce w Europie! W okresie lat 1950 — 53 osiągnęliśmy taki rozwój sił twórczych, iż produkcja naszego przemysłu jest 3,6 raza wyższa niż w 1938 r., a w przeliczeniu na jednego mieszkańca — 4,7 raza, a więc niemal pięciokrotnie wyższa. Szczególnie szybko rozwinięliśmy produkcję przemysłu ciężkiego — podstawę wszystkich innych przemysłów oraz rozwoju rolnictwa.

Wydobywamy coraz więcej węgla. Wytwarzamy coraz więcej żelaza i stali, coraz więcej obrabiarek i maszyn wszelkiego rodzaju, coraz więcej taboru kolejowego i samochodów, coraz więcej nawozów sztucznych, traktorów i maszyn rolniczych — a więc coraz więcej materiałów i sprzętu, niezbędnych dla rozwoju rolnictwa, dla budownictwa, dla przemysłu lekkiego, produkującego artykuły masowego spożycia.

Samo — rzeczowo sporządzone w tezach — wyczerpie wielkich obiektów przemysłowych, które już zbudowaliśmy (jak np. wielkie piece, stołownia i walcownia rury w Hucie im. Bolesława Bieruta w Częstochowie, kopalnia węgla Ziemowit II i Wesoła II, cementownia Odra i Wierzbica itd. itd.), lub obiektów, znajdujących się w rekonstrukcji lub jeszcze w budowie (jak: Ursus, Nowa Huta, FSO na Żeraniu, FSC im. Bolesława Bieruta w Lublinie itd. itd.) — porusza i raduje każde polskie serce. Skala tego budownictwa przemysłowego — a także budowy Warszawy i innych naszych starych oraz całkowicie nowych miast (Nowa Huta, Nowe Ty-

(Ciąg dalszy na str. 7)

Terror w Iranie trwa

Korespondent Agencji France Presse donosi z Teheranu, że w ostatnich dniach władze irańskie aresztowały i zesłały do twierdzy na południu kraju około 30 oficerów i marynarzy pod zarzutem „należenia do organizacji antyrządowej“. W Abadanie aresztowano przeszło 60 osób za wypisywanie hasła na ścianach domów Hasła te nawoływały do przeciwstawiania się polityce rządu.

Nowe spółdzielnie produkcyjne powstały w powiatach nowotomyskim i śremskim

Zaledwie kilka dni temu — 30 października br. pracujący chłopie gromady Kalwy w gminie Buk, pow. nowotomyskiego założyli spółdzielnię produkcyjną, a już dzięki rzetelnej i ofiarnej pracy politycznej aktywów, powstała w pow. nowotomyskim nowa, 33 z kolei spółdzielnia produkcyjna. Zorganizowali ją pracujący chłopie gromady Wysoczka w gminie Buk.

Lżej i lepiej gospodaruje się razem niż osobno — stwierdził chłopie w gromadzie Kolarskie, gm. Książ. W ubiegłym poniedziałek założyli oni spółdzielnię produkcyjną, w skład której weszło 15 gospodarstw.

a TV czy wypełniłeś już swoją obowiązkiem?

596 WOZÓW W 8 ZBIOROWYCH TRANSPORTACH

przyjechało łącznie na punkty skupu w powiecie chodzieskim. Dla uczczenia 36 rocznicy Wielkiej Rewolucji Październikowej 66 gromad tego powiatu podjęło zobowiązania. 3480 chłopów wykonało już terminowo prace wykopowe przy ziemniakach, a 2845 odstawiło w terminie ziemniaki.

DOSĆ PARTACKIEJ GOSPODARKI

„Jestem tu nowicjuszem, bo pochodzę z Kujaw. Mimo że tam miałem do czynienia z ziemią o wiele lepszą, to jednak daję sobie radę i na tutejszych lżejszych ziemiach. Wykonuję swój plan z nadwyżką i pozostaje mi dość zboża na własne potrzeby. Płony mam wysokie dzięki późniwym podorywkom, siewcom poplonów, dzięki do konywaniu głębokich

orek i wysiewaniu ziarna w terminie. Tymczasem mój sąsiad Stawski, który ma 26-hektarowe gospodarstwo, doprowadził je do ruiny i osiąga plany bardzo niskie. Dlaczego? Przecież ziemia jest taka sama“.

Tak mówił Wacław Matusiak na wyjazdowej sesji GRN w Laskowie. Inni gospodarze stwierdzili zgodnie, że partacka zarozumiała gospodarka winna się co prędzej skończyć i ustąpić miejsca racjonalnemu gospodarowaniu w myśl nowoczesnej wiedzy rolniczej.

AKTYWISTKI LIGI KOBIEŃ AGITATOREKAMI

Czynny udział w akcji planowego skupu zboża biera członkini Zarządu Powiatowego Ligi Kobiąt w Poznaniu. Wyróżniają się wśród nich ob. Stanisłewska i ob. Koptowa, które zorganizowały zbiorowy transport w gromadzie Rumianek

(gmina Tarnowo Podgórne).

ZJAZDY PRZODUJĄCYCH CHŁOPÓW

W powiecie żnińskim odbywały się gminne zjazdy przodujących chłopów. Podjęli oni wiele cennych zobowiązań i rzucili hasło współzawodnictwa o większą wydajność pól, włości uprawy i pełne realizowanie planów gospodarczych.

„Najwyższy czas, żeby władza ludowa dobrała się wreszcie do skóry opornych kulaków. W Polsce Ludowej nie może być miejsca dla sabotażujących plany. Opornych trzeba karać“ — powiedział małorolny chłop Michałski z gromady Kackowo.

z Kujawskiej E. A. C. K. I.

Nie lada szkodnikiem okazał się Stanisław Patelski z gromady Sarbia w pow. wągrowieckim. Imal

się najroźniejszych sposobów, by nie odstawić wyznaczonych mu ilości zboża. Jak zwykło na początku były kłamliwe wykrety, a kiedy wreszcie w obawie przed karą dostarczył on ziarno do punktu skupu, okazało się, że zboże pochodzi z zeszłorocznych zbiorów i jest zawołcone. Patelski wołał więc, aby ziarnem pał się wołek, zamiast wykonać zeszłoroczny plan, z którym zalega do dnia dzisiejszego. Pracujący chłopie z Sarbi postanowili dopilnować, aby Patelski wykonał wszystkie swoje obowiązki wobec państwa.

Kolegium orzekające przy Prezydium PRN w Żninie ukarało Feliksa Burzyńskiego z Podobowic grzywną 2 tys. zł. Zygmunt Kuczek z Gogółkowa grzywną 2.500 zł, Jana Kruszyńskiego z Sulina grzywną 2.500 zł, Tomasza Goca z Sarbinowa grzywną 3 tys. zł i Władysława Wiśniewskiego ze Słobowa grzywną 2.000 zł.

„O zadaniach rozwoju rolnictwa w latach 1954–1955 i o zapewnieniu niezbędnych środków dla wzrostu produkcji rolniczej“

1 Sojusz robotników i chłopów we wspólnej walce o obalenie panowania kapitalistów i obszarników, kierowniczą rolę klasy robotniczej w tym sojuszu zapewniły objęcie władzy przez masę ludową i dokonanie zasadniczych przeobrażeń społecznych.

Decydujący wpływ na nowe warunki życia i pracy chłopów mas pracujących miała likwidacja obszarnictwa, a wraz z nim przeżytków feudalnych, likwidacja wielkiego i średniego kapitału, unarodowienie przemysłu, środków transportu, banków itp.

Władza ludowa przeprowadziła reformę rolną i zasiedlenie Ziemi Odzyskanych, w wyniku czego w ręce chłopów przeszło 6,1 mln. ha ziemi. Powierzchnia użytków rolnych przypadająca przeciętnie na głowę ludności chłopskiej zwiększyła się o około 60 proc. w porównaniu z 1938 r.

Władza ludowa przeprowadziła oddłużenie wsi i uwolniła chłopów od spłat za ziemię i związanych z tym długów hipotecznych, które łącznie przed wojną pochłaniały około 1/3 dochodów pieniężnych wsi.

Usunięta została najcięższa dla mas pracujących, zarówno w mieście jak i we wsi klęska kryzysów i stałego bezrobocia, oraz przeludnienie wsi. Szybki rozwój uprzemysłowienia kraju stworzył warunki dla odpływu tzw. „zbędnej” ludności wiejskiej do pracy w zajęciach poza rolnictwem, zwłaszcza w przemyśle i budownictwie.

Zasadnicze zmiany nastąpiły w strukturze klasowej wsi. Dzięki reformie rolnej i zagospodarowaniu Ziemi Odzyskanych zmniejszyła się poważnie na wsi liczba ludności bezrolnej i małorolnej, a wzrosła znacznie liczba gospodarstw średniorolnych, których udział w produkcji towarowej rolnictwa stał się przeważający.

Wielkie rzesze bezrolnych nadzielono ziemią. Ograniczony został w poważnej mierze wyszuk kulać. Zmieniły się od podstaw warunki życia i pracy wielomilionowych mas chłopstwa pracującego.

2 W ciągu 9 lat istnienia Polski Ludowej dokonano olbrzymiej pracy w dziedzinie odbudowy rolnictwa ze zniszczeń wojennych i stworzenia warunków dla jego dalszego rozwoju.

W oparciu o rosnącą pomoc państwa ludowego rozwija się coraz silniej aktywność pracujących chłopów, którzy podnoszą produkcję rolniczą, zwiększają jej towarowość, świadczą na rzecz rozbudowy naszego przemysłu i wzmocnienia obronności kraju, wnosząc swój wkład do umocnienia państwa ludowego na gruncie sojuszu robotniczo-chłopskiego, przyczyniają się w istotny sposób do rozwoju całej gospodarki narodowej, a tym samym i rolnictwa.

Wartość produkcji rolniczej na 100 ha użytków rolnych jest w 1953 r. wyższa o 22 proc. niż w 1938 r. Wartość produkcji rolniczej w przeliczeniu na mieszkańca kraju jest o ponad 30 proc. wyższa.

Zwiększona w porównaniu z okresem przedwojennym produkcja rolnicza jest osiąganą przy znacznie dziś mniejszej liczbie zatrudnionych w rolnictwie. Produkcja roślinna i hodowlana w przeliczeniu na jednego zatrudnionego w rolnictwie jest obecnie o ok. 80 proc. większa niż przed wojną.

Wzrost produkcji rolniczej stał się możliwy dzięki lepszemu zagospodarowaniu, zwiększeniu obszaru przypadającego średnio na jedno gospodarstwo oraz zwiększeniu wydajności z hektara i zwiększeniu produktywności zwierząt.

Nastąpiła istotna zmiana struktury zasiewów w stosunku do okresu przedwojennego, zwiększył się udział zasiewów roślin najbardziej cennych dla gospodarki narodowej, jak pszenica, rośliny przemysłowe oraz pastewne.

Należy stwierdzić, że mimo wielokrotnie mniejszych zniszczeń po pierwszej wojnie, produkcja rolnicza w przeliczeniu na 1 mieszkańca kraju nie osiągnęła do 1939 r. poziomu sprzed I wojny światowej.

Jedynie w warunkach demokracji ludowej stało się możliwe osiągnięcie w Polsce tak szybkiego tempa odbudowy i rozwoju rolnictwa.

3 Pomoc państwa ludowego i klasy robotniczej okazywana chłopom pracującym w trudnym okresie odbudowy kraju, rozmach aktywności twórczej mas chłopskich, rozwijanej na gruncie pogłębiającego się sojuszu robotniczo-chłopskiego w toku walki o władzę ludową i jej umocnienie — sprawiły, że rolnictwo szybko podniosło się z ruin i zniszczeń wojennych i w końcowym okresie odbudowy jego produkcja towarowa w zasadzie odpowiadała ówczesnemu zapotrzebowaniu.

W okresie odbudowy państwa ludowego, realizując konsekwentnie politykę sojuszu robotniczo-chłopskiego, okazało chłopom pracującym pomoc w odbudowie ich gospodarstw ze zniszczeń wojennych, w zasiedlaniu Ziemi Odzyskanych, w zagospodarowaniu gruntów uzyskanych z reformy rolnej. Istotne znaczenie dla szybkiej odbudowy wsi miała pomoc państwa w ziarnie siewnym, sile pociągowej, bydłe i budulcu oraz kredytach pieniężnych.

Jednocześnie rozwijała się spójna ekonomiczna między wsią i miastem w oparciu o pomoc państwa dla rolnictwa i szybki rozwój najprzeróżniejszych form spółdzielczego na wsi, jak spółdzielczość zaopatrzeniowa i zbytu, spółdzielnie kredytowe itp.

Wraz z polepszeniem ogólnych warunków życia mas pracujących, w wyniku rewolucyjnych przeobrażeń społecznych — następował szybki wzrost dobrobytu materialnego i poziomu kulturalnego ludności wiejskiej.

4 Szybki proces uprzemysłowienia kraju i rozbudowy gospodarki narodowej, wielkie osiągnięcia mas pracujących miast i wsi w dziedzinie politycznej, gospodarczej i kulturalnej, w walce o likwidację wiekowego zacofania, o postęp techniczny, o podniesienie poziomu sił wytwórczych narodu i jego zdolności obronnej — otworzyły nowy okres w życiu i rozwoju Polski Ludowej.

Państwo ludowe, prowadząc konsekwentnie politykę socjalistycznego uprzemysłowienia kraju, rozwijało i pogłębiało spójnie ekonomiczną między miastem i wsią, opiekując się w coraz większej mierze o dostawy środków produkcji dla rolnictwa, zapewniając rozwój jego mechanizacji, tworząc w ten sposób przesłanki stopniowej socjalistycznej przebudowy rolnictwa.

W 1953 r., w porównaniu z 1949 r., zwiększono dostawy maszyn i narzędzi rolniczych dla całego rolnictwa — indywidualnego i uspołecznionego łącznie 2,4 raza, a nawozów sztucznych — ponad półtora raza. Dokonano znacznego postępu w dziedzinie mechanizacji i elektryfikacji rolnictwa.

Przed ludnością wiejską, zwłaszcza małorolną, otworzyły się szerokie możliwości zarobków w przemyśle, budownictwie, leśnictwie, transporcie itp.

Realne dochody pieniężne i naturalne na głowę ludności rolniczej w 1953 r. w porównaniu z rokiem 1938 wzrosły o ponad 75 proc., a w porównaniu z rokiem 1949 o ok. 20 proc.

Równoległe ze wzrostem dobrobytu materialnego chłopów pracujących dokonywała się na wsi rewolucja kulturalna. Znajduje to wyraz w olbrzymim rozwoju szkolnictwa ogólnego i zawodowego, w otwarciu młodzieży chłopskiej szerokiego dostępu do szkół średnich i wyższych, w likwidacji analfabetyzmu i wzroście czytelnictwa na wsi, w rozwoju urządzeń ochrony zdrowia, bibliotek, świetlic, kin wiejskich, radiofonizacji wsi, rozwoju sportu i młodzieżowych zespołów artystycznych, w ruchu upowszechnienia wiedzy rolniczej i wzroście inicjatywy społecznej mas chłopskich.

5 Zasadniczym czynnikiem dalszego rozwoju rolnictwa stała się w tym okresie rozwój sektora socjalistycznego: spółdzielni produkcyjnych, państwowych ośrodków maszynowych i państwowych gospodarstw rolnych.

Powstało już ok. 8 tysięcy spółdzielni produkcyjnych, które gospodarują na około 1,4 mln. ha użytków rolnych. W ciągu krótkiego okresu istnienia dokonały one poważnego postępu w umocnieniu swej gospodarki, przy czym uzyskiwane przez nie plony zbóż są przeciętnie o 18 proc. wyższe niż w gospodarstwach indywidualnych.

Państwo zorganizowało ośrodki maszynowe, wyposażone w traktory i nowoczesne maszyny rolnicze. Liczba POM do końca 1953 roku przekroczy 400.

W 1953 r. państwowe gospodarstwa rolne gospodarują już na około 2,5 mln. ha użytków rolnych. Silnie wzrósł udział państwowych gospodarstw rolnych w produkcji towarowej rolnictwa. Podczas gdy w roku 1946 udział ten był zupełnie nikły, to w roku 1949 wynosił on 6,9 proc., a w roku 1953 stanowił będzie około 15 proc.

Udział gruntów zagospodarowanych przez spółdzielnie produkcyjne i państwowe gospodarstwa rolne w ogólnej powierzchni użytków rolnych wzrósł z 7,6 proc. w roku 1949 do 18,4 proc. w roku 1953. Rosnące udziały sektora socjalistycznego w zaopatrzeniu ludności miast i przemysłu w produkty i surowce rolnicze.

6 Olbrzymie przeobrażenia, które dokonywały się na wsi polskiej, odbywały się w warunkach ostrej walki klasowej i zaciekłego oporu klasy kapitalistów wiejskich — kulać.

Broniąc swoich pozycji, kulać, wspomagani przez wszelkie ośrodki wrogie uporczywie usiłowali przeciwdziałać regulującej roli państwa ludowego w stosunkach gospodarczych między miastem i wsią, szerzyć spekulację, wywoływać wahania wśród chłopów średniorolnych. Władza ludowa w walce z kulaćstwem ograniczała możliwości kulaćskiego wyzysku, osłabiała jego pozycję i wpływy na wsi. Równocześnie rosła aktywność społeczna i polityczna biedoty wiejskiej i umacniał się sojusz klasy robotniczej z chłopami średniorolnymi.

7 W nowych warunkach stworzonych przez rozwijające się uprzemysłowienie kraju szybko wzrastała liczba ludności zatrudnionej poza rolnictwem oraz potrzeby materialne i kulturalne społeczeństwa. Wraz z tym zapotrzebowanie ludności na produkty rolnictwa oraz zapotrzebowanie przemysłu na surowce rolne zaczęło coraz mocniej wyprzedzać podaż tych produktów i surowców przez indywidualną gospodarkę chłopską, rozproszoną w ponad 3 milionach gospodarstw. W tych warunkach podjęto szereg środków dla wzmocnienia regulują-

cej roli państwa w obrotach towarowych między miastem i wsią, w walce z kulaćstwem i spekulacją. Został rozwinięty system kontraktacji, zapewniający korzystne warunki produkcji rolniczej i jej zbytu. Wprowadzone zostały dostawy obowiązkowe na ważniejsze artykuły rolne.

8 Zadania planu 6-letniego ustalone dla rolnictwa na okres 1950–1953 nie zostały w pełni wykonane.

Rozwój rolnictwa w ostatnich latach jest wyraźnie niedostateczny w stosunku do rozwoju przemysłu i rosnących potrzeb ludności pracującej.

Podstawowa niewspółmierność między wysokim tempem wzrostu przemysłu a zbyt powolnym tempem rozwoju rolnictwa została ponadto zastrzeżona w ciągu ostatnich trzech lat wskutek wybitnie niesprzyjających warunków atmosferycznych.

O ile w okresie odbudowy rolnictwa wzrost produkcji rolniczej w gospodarstwach indywidualnych był szybki, to w następnym okresie zaznaczyło się wyraźnie zmniejszenie tempa wzrostu produkcji rolniczej w gospodarstwach indywidualnych i nastąpiło również pewne zahamowanie procesów inwestycyjnych w tych gospodarstwach.

Wyraźnie niewystarczająca jest produkcja zbóż i rozwój bazy paszowej, co utrudnia wzrost hodowli, odbija się ujemnie na zaopatrzeniu ludności i przemysłu w artykuły roślinne i hodowlane, a w latach nieurodzaju powoduje nawet konieczność importu zbóż i pasz. Niedostateczny rozwój produkcji zbóż wiąże się z niskim poziomem uprawy i pielęgnacji. Odbija się to na plonach, które w ostatnich latach nie wykazują znaczącego wzrostu i wahają się wokół 12,5 kwintali z hektara.

Przy poważnych osiągnięciach w zakresie pogłowia trzody chlewnej i owiec, pogłowie bydła rogatego pozostaje w tyle i nie osiągnęło poziomu przedwojennego.

Przy znacznym zwiększeniu powierzchni zasiewów roślin przemysłowych plony ich pozostały na zbyt niskim poziomie.

Jednym z niekorzystnych objawów w rozwoju rolnictwa jest nierównomierność wzrostu produkcji rolniczej w różnych rejonach kraju. Plony i produktywność hodowli w całych powiatach, a nawet w poszczególnych województwach, kształtują się znacznie poniżej przeciętnego poziomu. Tempo wyrównywania tych różnic jest zbyt powolne.

9 Na niedostateczny rozwój produkcji rolniczej, zwłaszcza gospodarstw indywidualnych, nie pozostało bez wpływu zarówno słaba koncentracja wysiłków na tym odcinku, jako też braki i wypaczenia w realizacji polityki partii i rządu na wsi. Utrudniały one zacieśnianie spójni gospodarczej między miastem a wsią i pogłębianie sojuszu robotniczo-chłopskiego.

Wypaczenia te, przerastające niekiedy w jaskrawe nadużycia władzy i łamanie zasad praworządności ludowej, występują w działalności wielu ogniw partyjnych, państwowych i gospodarczych. W niektórych organach centralnych i terenowych przejawia się często oportunistyczna tolerancja i biurokratyczna niefrasobliwość wobec przejawów i faktów wypaczenia polityki partii i rządu ludowego w stosunku do wsi, co niejednokrotnie wynika z niedoceniania wagi indywidualnej gospodarki chłopskiej i znaczenia produkcji tych gospodarstw dla całej gospodarki narodowej.

Zaniedbaniom w zakresie walki o wzrost produkcji w gospodarstwach indywidualnych sprzyjały pokutujące w wielu organizacjach partyjnych błędne poglądy, że wysiłki w dziedzinie rozwoju sektora socjalistycznego, a zwłaszcza spółdzielczości produkcyjnej, zwalniają od konieczności troszczenia się o wzrost produkcji w gospodarstwach małorolnych i średniorolnych, że możliwości zwiększenia produkcji w gospodarstwach indywidualnych są już rzekomo wyczerpane.

Różne ogniw partyjne i państwowe nie wykazywały często troski o wykorzystanie wszelkich możliwości wzrostu produkcji rolniczej w gospodarstwach indywidualnych.

Jednocześnie wysiłki organizacji partyjnych i organów państwowych w zakresie organizacyjnego umacniania i pomocy spółdzielniom produkcyjnym były wyraźnie niedostateczne.

Wbrew wskazaniom partii miały miejsce wypadki naruszenia zasady dobrowolności przy organizowaniu spółdzielni produkcyjnych, tworzenia spółdzielni bez należytego przygotowania politycznego i ekonomicznego organizacyjnego. Z drugiej strony w wielu wypadkach nie przeciwdziałano dostatecznie wrogiej działalności kulaćsko-reakcyjnej, mającej na celu niedopuszczanie do powstawania spółdzielni.

W niektórych ogniwach terenowych organizacja partyjnych i rad narodowych ujawniała się oportunistyczny stosunek do kulaćskiego wyzysku, uleganie wpływom kulaćskim szkodliwa tolerancja wobec faktów nie wykonywania przez gospodarstwa kulaćskie obowiązków wobec państwa. Równocześnie w działalności terenowego aparatu administracyjnego i organizacji partyjnych występowały niejednokrotnie przejawy biurokratycznego odnoszenia się do potrzeb i bolączek chłopów pracujących, zastępowania

pracy masowo-politycznej i konkretnego kierownictwa — komenderowaniem. Zamiast prowadzonej przez partię polityki ograniczenia wyzysku kulaćskiego, stosowano wobec gospodarstw kulaćskich w niektórych wypadkach posunięcia, które doprowadzały do ich upadku.

Przy ogólnie słusznych i sprawiedliwych zasadach wymiaru obowiązkowych dostaw, w praktyce miały miejsce często wypaczenia, polegające na mechanicznym ustalaniu wymiaru obowiązkowych dostaw bez uwzględniania konkretnych warunków miejscowych.

Uchwały VII Plenum KC PZPR, wskazujące na konieczność wzmocnienia wysiłku w walce o umocnienie sojuszu robotniczo-chłopskiego i likwidacji wszelkich braków i wypaczeń w realizacji polityki partii na wsi, w walce o wzrost produkcji rolniczej w gospodarstwach indywidualnych i w sektorze socjalistycznym, nie zostały w należytej mierze i z należytą ostrością doprowadzone do świadomości wszystkich organizacji partyjnych i administracji państwowej, wskutek czego nie zostały podjęte należyte środki dla ich pełnej i konsekwentnej realizacji.

10 Nadmierne pozostawanie w tyle produkcji rolniczej, hamujące rozwój całej gospodarki narodowej i wzrost dobrobytu mas pracujących miast i wsi, winno być jak najszybciej przezwyciężone.

Rozwój socjalistycznego przemysłu stworzył bazę materialno-techniczną dla szybkiego rozwoju rolnictwa, przy czym baza ta zwiększać się będzie z roku na rok. Jednocześnie rosną kadry specjalistów i organizatorów produkcji rolniczej, kadry mechaników rolnictwa, które w coraz większej mierze będą uzupełniały szeregi pracowników rolnictwa, zajętych bezpośrednio w produkcji.

W ciągu najbliższych 2 lat należy zapewnić wzrost produkcji rolniczej o około 10 proc., a więc taki, jaki został osiągnięty w ciągu ubiegłych 4 lat.

Osiągnięcie zamierzonego wzrostu produkcji rolniczej możliwe jest jedynie w drodze równoczesnego wykorzystania rezerw produkcyjnych w indywidualnych gospodarstwach chłopskich, dalszego rozwoju spółdzielczości produkcyjnej, a także rozwoju i umocnienia państwowych gospodarstw rolnych.

Wykonanie tego zadania nastąpić powinno przede wszystkim przez wzrost plonów i rozwój bazy paszowej, a także przez dalszy rozwój hodowli, zwłaszcza bydła rogatego i wzrost produktywności zwierząt.

Rozwój produkcji rolniczej powinien się łączyć z dalszym wzmocnieniem zdolności produkcyjnej gospodarstw małorolnych i średniorolnych, ze wzmocnieniem ich ochrony przed występującym w różnych formach wyzyskiem kulaćskim.

Należy nieustannie pamiętać o tym, że podstawową częścią produkcji rolniczej wytwarzają drobne indywidualne gospodarstwa chłopskie. Toteż pilnym zadaniem partii i władzy ludowej winno być skoncentrowanie wysiłków dla okazania większej pomocy indywidualnym gospodarstwom chłopów pracującym w podnoszeniu ich produkcji przy równoczesnym jak najwydatniejszym popieraniu spółdzielczości produkcyjnej i tworzeniu sprzyjających warunków dla dalszego szybkiego rozwoju socjalistycznych form gospodarki rolnej.

11 W celu osiągnięcia zamierzonego wzrostu produkcji rolniczej konieczne jest wzmocnienie pomocy państwa dla rolnictwa. Powinna się ona wyrażać:

— w wydatnym zwiększeniu nakładów inwestycyjnych na rozwój rolnictwa, a zwłaszcza na mechanizację, meliorację i budownictwo gospodarcze. W 1955 r. państwowe nakłady inwestycyjne na rozwój rolnictwa powinny wzrosnąć o 45 proc. w porównaniu z 1953 r.;

— w znacznym zwiększeniu dostaw środków produkcji dla rolnictwa, a w szczególności maszyn, narzędzi rolniczych, nawozów sztucznych i środków ochrony roślin, a także materiałów budowlanych, zarówno dla sektora socjalistycznego jak i dla gospodarki indywidualnej;

— w znacznym rozszerzeniu pomocy agrotechnicznej i zootechnicznej;

— w podjęciu dodatkowych środków dla zwiększenia materialnego zainteresowania chłopów pracujących we wzroście produkcji rolniczej i jej towarowości;

— w zwiększeniu pomocy kredytowej dla małorolnych i średniorolnych chłopów, zwłaszcza na budownictwo gospodarcze i zakup inwentarza żywego;

— w bardziej wydatnej pomocy dla gospodarstw małorolnych, zwłaszcza nie posiadających własnej siły pociągowej i niezbędnych narzędzi pracy;

— w poprawie zaopatrzenia wsi w artykuły konsumpcyjne i rozszerzeniu sieci punktów usługowych państwowych, spółdzielczych i rzemieślniczych obsługujących wsi.

12 Dla osiągnięcia zamierzonego wzrostu produkcji rolniczej i należytego wykorzystania zwiększonej pomocy państwa dla rolnictwa konieczne jest:

(Ciąg dalszy na str. 3)

„O zadaniach rozwoju rolnictwa w latach 1954 – 1955 i o zapewnieniu niezbędnych środków dla wzrostu produkcji rolniczej”

(Ciąg dalszy ze str. 2)

— rozwinięcie twórczej inicjatywy, aktywności i wysiłków pracujących chłopów, członków spółdzielni produkcyjnych, pracowników państwowych gospodarstw rolnych i państwowych ośrodków maszynowych;

— dokonanie przełomu w stosunku organów partyjnych, państwowych i gospodarczych do zagadnień produkcji rolniczej i skoncentrowanie ich wysiłków dla osiągnięcia postawionych zadań;

— podniesienie poziomu kierowania rolnictwem przez właściwe ministerstwa, terenowe instytucje partyjne, rady narodowe oraz służbę rolną i zasilenie organów kierujących rolnictwem w wykwalifikowane i wypróbowane kadry;

— wzmocnienie walki przeciw wszelkim przejawom wypaczeń w realizacji polityki partyjnej na wsi, przejawom biurokratyzmu, łamania praworządności ludowej;

— zdecydowane i systematyczne zwalczanie wpływów kulackich, bezwzględne paraliżowanie wszelkich wrogich agentur;

— poważne wzmocnienie pracy masowo-politycznej i partyjno-organizacyjnej na wsi, zapewniające prawidłowe przeprowadzenie polityki partii opartej o niewzruszone zasady sojuszu robotniczo-chłopskiego

I

Zadania w dziedzinie wzrostu produkcji zbóż, ziemniaków, roślin przemysłowych, warzyw i owoców

Należy stwierdzić, iż uprawa zbóż, stanowiąca podstawowy dział produkcji rolniczej, rozwija się w sposób niedostateczny. W okresie 4 lat planu 6-letniego zbiory zbóż wzrosły średnio tylko o 6 proc. w stosunku do średniej za lata 1947–1949. W tym samym okresie zbiory gryki, prosa i innych upraw niezbędnych dla produkcji kasz pozostawały na tym samym poziomie, względnie wykazywały tylko nieznaczny wzrost.

Zbiory ziemniaków, stanowiących ważny artykuł żywnościowy, podstawową uprawę paszową i cenny surowiec przemysłowy, wykazują również tylko nieznaczny wzrost.

Duża nierównomierność wykazuje rozwój produkcji roślin przemysłowych. Przy osiągnięciu znacznego wzrostu zbiorów buraków cukrowych i tytoniu, zbiory roślin oleistych i włóknistych pozostają na niskim poziomie i w ostatnich latach nie wykazują postępu.

Również postęp w dziedzinie produkcji warzyw i owoców jest niedostateczny.

Źródło niedostatecznego rozwoju produkcji roślinnej leży przede wszystkim w niskim poziomie agrotechniki, który powoduje niski stan plonów.

Nie są powszechnie stosowane takie elementarne zabiegi uprawowe, jak podorywka bezpośrednio po zżęciu zbóż, orka z przedplużkiem i głębokie orki przedzimowe pod zasiewy jare.

Uprawy przedsięwzięte zazwyczaj są dokonywane nieterminowo, często bez uwzględnienia stanu gleby i wymagań danej rośliny.

W niektórych rejonach kraju nie stosuje się w pełni siewu rzędowego, co prowadzi do znacznych strat w rezultacie większego zużycia materiału siewnego i obniżenia plonów.

Stopień wykorzystania traktorów oraz maszyn rolniczych jest niewystarczający — a jakość ich pracy jest często niezadowalająca.

Nawozy sztuczne nie są w pełni wykorzystane wskutek błędów dystrybucji i nieumiejętnego ich stosowania. W wysokim stopniu zaniedbana jest sprawa właściwego przechowywania i stosowania obornika, stanowiącego podstawowy czynnik nawożenia. Mimo pewnego postępu wysoce niedostateczne jest rozpowszechnienie wapnowania gleb kwaśnych. Niedostateczne jest również stosowanie nawozów zielonych, szczególnie na glebach lekkich.

Poważne braki występują w zakresie pielęgnacji roślin, a zwłaszcza roślin przemysłowych i warzyw. Dotyczy to w szczególności walki z chwastami.

Gospodarka nasienna jest niedostatecznie rozwinięta. Sieć gospodarstw nasiennych i reprodukcyjnych jest słabo zorganizowana. Poważne zaniedbania istnieją zwłaszcza w nasiennictwie lnu i roślin oleistych, roślin motylkowych i traw.

Niedostateczna walka ze szkodnikami i chorobami roślin prowadzi do znacznego obniżenia plonów i pogorszenia jakości produkcji. Należy również stwierdzić, że niedostateczna jest walka z groźnym szkodnikiem ziemniaka — stonką.

Obok wymienionych wyżej braków, wpływających na obniżenie plonów, należy wskazać na poważne straty w zbiorach, wynikające wskutek zaniedbań i opóźnień przy sprzące.

Niewykorzystana rezerwa wzrostu produkcji rolnej są odłogi nie zlikwidowane jeszcze do końca w niektórych rejonach kraju.

Na podstawie oceny stanu produkcji roślinnej i możliwości jej rozwoju ustala się na lata 1954 i 1955 następujące zadania:

a) osiągnąć w 1955 r. zbiory zbóż przeliczone na hektar 7–9 kwintali, co najmniej o 600 tys. ton. W tym celu należy osiągnąć wzrost plonów zbóż przy jednoczesnym zwiększeniu produkcji najcenniejszego gatunku zboża — pszenicy, — zwiększyć produkcję nasion kwalifikowanych tak, aby zapewnić w zasadzie zasiew całej powierzchni upraw zbóż ziarnem jakościowym,

b) zapewnić w 1955 r. wzrost plonów ziemniaków o 7–9 kwintali z hektara w stosunku do 1953 r. Zwiększyć produkcję sadzeńskich kwalifikowanych o 40 proc., kładąc przede wszystkim nacisk na wzrost produkcji odmian wczesnych i odpornych na choroby. Rozszerzyć znacznie uprawę ziemniaków wokół wielkich miast i ośrodków — a w rejonach przetwórstwa ziemniaczanego wprowadzić wyskokrobkowe odmiany przemysłowe,

c) podnieść plony buraków cukrowych, rozszerzyć uprawę i zwiększyć zbiory roślin włóknistych i oleistych. Osiągnąć przełom w produkcji lnu i rzepaku oraz zapewnić poprawę jakości włókna lnianego. Rozszerzyć zwłaszcza w PGR-ach i spółdzielniach produkcyjnych uprawę nowych odmian roślin oleistych, pomyśleć u nas o zaklimatyzowaniu,

d) rozszerzyć uprawy i podnieść plony warzyw przede wszystkim w pobliżu wielkich miast i ośrodków uzdrowiskowych. Powiększyć znacznie produkcję warzyw wczesnych przez rozszerzenie gospodarki inspektowej i cieplarnianej,

e) rozwinąć szeroką kampanię społeczną sadzenia drzew owocowych, zakładając nowe sady owocowe, znacznie poprawić pielęgnację drzew i krzewów owocowych.

Dla wypełnienia wszystkich tych zadań są niezbędne:

— znaczna poprawa jakości uprawy ziemi i usprawnienie metod siewu, sadzenia i sprzące;

— lepsze wykorzystanie i szersze stosowanie nawozów naturalnych i sztucznych;

— zasadnicza poprawa pielęgnacji i ochrony roślin;

— usprawnienie gospodarki nasiennej;

— dalszy rozwój mechanizacji rolnictwa;

— zlikwidowanie do końca odłogów.

1 W celu zapewnienia poprawy jakości uprawy ziemi oraz usprawnienia metod siewu i sprzące należy:

a) stosować w całym rolnictwie takie podstawowe zabiegi agrotechniczne w dziedzinie uprawy, jak wczesne podorywki, orka z przedplużkiem, głęboka orka przedzimowa na całym areale pod zasiewy jare,

b) stosować powszechnie siew rzędowy, oczyszczanie i zaprawianie ziarna siewnego, przestrzeganie, aby wysiew i sadzenie odbywały się w ilościach wskazanych przez naukę rolniczą, dla sadzenia ziemniaków dobierać materiał z najbardziej urodzajnych i najstaranniej uprawianych odłogów pola,

c) rozpoczynać i kończyć prace uprawowe w terminach najbardziej właściwych, zalecanych przez naukę,

d) dokonywać — celem uniknięcia strat — sprzące zbóż, ziemniaków i innych ziemniopłodów w możliwie najkrótszym czasie, przede wszystkim przez pełne wykorzystanie maszyn żniwnych, a zwłaszcza kombajnów i snopowiązałek oraz konnych i ciągnikowych kopaczek do ziemniaków,

e) zapewnić przez odpowiednią instrukcję właściwe sterowanie zbóż, kopowanie ziemniaków i innych okopowych, by w ten sposób uniknąć strat przy ich przechowywaniu,

f) stopniowo upowszechniać i wdrażać w produkcję rolniczą nowe zalecane przez przodującą naukę zabiegi, jak siew ziarna wraz z granulowanym superfosfatem, siew krzyżowy zbóż, sadzenie ziemniaków systemem kwadratowo-gniazdowym itp.

2 W celu lepszego wykorzystania i szerszego stosowania nawozów naturalnych i sztucznych należy:

a) zapewnić lepsze przechowywanie i wykorzystywanie obornika oraz innych nawozów organicznych, rozszerzyć akcję zakładania nowych gnojowni w spółdzielniach produkcyjnych i gospodarstwach indywidualnych,

b) dążyć do coraz szerszego zakładania przy kompostowych oraz wykorzystywania torfu zarówno na ściółkę, jak i dla kompostowania,

c) szerzej stosować nawozy zielone, zwłaszcza na glebach lekkich,

d) upowszechnić wapnowanie zakwaszonych gleb oraz racjonalne nawożenie ich nawozami sztucznymi i organicznymi,

e) w latach 1954 i 1955 zwiększyć dostawę w r. 1955 wzrost wartości tych dostaw o około 35 proc. w stosunku do roku 1953, w tym — nawozów azotowych — o około 50 proc., nawozów fosforowych — o około 23 proc., osiągnąć w r. 1955 produkcję

około 120 tys. ton 18 procentowych nawozów fosforowych granulowanych, których działaniem jest znacznie bardziej skuteczne. W przodujących uspołecznionych gospodarstwach rolnych stosować mieszanie nawozów fosforowych z obornikiem lub kompostem. Rozwijać produkcję maczki fosforytowej na bazie krajowych złóż fosforytów.

Ministerstwo Przemysłu Maszynowego powinno dla mechanizacji robót pracochłonnych przy stosowaniu nawozów naturalnych zwiększyć produkcję roztrząsaczy obornika, a dla usprawnienia stosowania nawozów sztucznych — rozpocząć produkcję siewników kombinowanych dla jednoczesnego wysiewu zbóż i nawozów.

Ministerstwo Rolnictwa powinno zapewnić rozszerzenie zakresu badań w celu określenia potrzeb nawozowych poszczególnych terenów kraju. W oparciu o sieć swych placówek i instruktorów winno ono wydać konkretne zalecenia agrotechniczne w sprawie techniki nawożenia oraz w sprawie upraw, pod które należy w pierwszej kolejności stosować wapnowanie gleby. Począwszy od roku 1954, Ministerstwo Rolnictwa winno systematycznie rozszerzać sieć chemicznych stacji rolniczych.

3 W celu polepszenia pielęgnacji roślin oraz wzmocnienia ich ochrony należy:

a) zwrócić szczególną uwagę na dokonywanie takich zabiegów, jak bronowanie pszenicy wiosną, zasilenie pogłówne zbóż nawozami azotowymi, kilkakrotne redzenie ziemniaków, staranne opielanie — szczególnie roślin przemysłowych i warzyw,

b) wzmocnić walkę z zachwaszczeniem pól, które przyjęło znaczne rozmiary i powoduje wielkie straty; zwiększyć produkcję środków chemicznych do walki z chwastami,

c) dla mechanizacji pracochłonnych zabiegów przy pielęgnacji roślin znacznie zwiększyć produkcję opielaczy, obsypników oraz narzędzi zawieszanych do upraw międzyrzędowych,

d) rozszerzyć i wzmocnić walkę ze szkodnikami roślin, rozbudować służbę ochrony roślin, nadać jej szersze uprawnienia i powiązać ją z przedownikami ochrony roślin w gromadach. Nadać walce ze stonką ziemniaczaną charakter ogólnokrajowej mobilizacji, przy czym znacznie zwiększyć uzbrojenie w sprzęt i zaopatrzenie w środki do zwalczania stonki. Zwiększyć poważnie produkcję środków ochrony roślin, zwłaszcza azotoku — przy poprawie ich jakości,

e) w latach 1954–1955 znacznie zwiększyć, w szczególności w zakładach podległych Ministerstwu Przemysłu Drobno i Rzemiosła, produkcję opylaczy lekkich do około 35 tys. sztuk w 1955 r. i opryskiwaczy lekkich do około 35 tys. sztuk w 1955 r., przyspieszyć uruchomienie seryjnej produkcji opryskiwaczy i opylaczy ciężkich, uruchomić w zakładach podległych Ministerstwu Przemysłu Maszynowego produkcję opylaczy i opryskiwaczy zawieszanych.

4 W celu usprawnienia gospodarki nasienną i zapewnienia zaopatrzenia całego rolnictwa w nasiona kwalifikowane należy:

a) rozbudować organizację nasiennictwa, rozwinąć sieć stacji selekcyjnych gospodarstw nasiennych i reprodukcyjnych, stacji oceny odmian i oceny nasion,

b) rozwijać kontraktację nasienną, zakładać pola nasienne w spółdzielniach produkcyjnych, organizować bloki nasienne w gospodarstwach indywidualnych. Zaliczać dostawy nasion kwalifikowanych od gospodarstw indywidualnych i od spółdzielni produkcyjnych na poczet dostaw obowiązkowych na bardziej korzystnych warunkach. Zwiększyć ilość punktów oczyszczania nasion przy gminnych spółdzielniach i GOM,

c) rozwijać w instytutach i stacjach selekcyjnych hodowlę nowych urodzajnych odmian zbóż i plennych, odpornych na choroby i szkodniki sadzeńskich, a także wyprodukować w możliwie krótkim czasie odpowiednią ilość elit i superelit roślin włóknistych, oleistych, motylkowych i warzyw,

d) dla zabezpieczenia na wypadek nieurodzaju przystąpić w 1954 r. do tworzenia państwowej rezerwy nasienniej.

Ministerstwo Rolnictwa winno opracować projekt ustawy nasienniej, regulującej między innymi zasady prowadzenia państwowego rejestru odmian i zabezpieczenie praw autorskich hodowców nasion.

5 W celu zapewnienia dalszej mechanizacji produkcji roślin uprawnych należy:

a) zwiększyć zaopatrzenie rolnictwa w maszyny i narzędzia rolnicze.

W roku 1955 produkcja maszyn i narzędzi dla rolnictwa winna wzrosnąć prawie dwukrotnie w porównaniu z 1953 r. Dostawy siewników winny wzrosnąć o około 34 proc., sadzarek do ziemniaków dwu i półkrotnie, kopaczek do ziemniaków prawie dwu i półkrotnie, wyorywaczy do buraków przeszło trzykrotnie,

b) znacznie zwiększyć stopień wykorzystania ciągników i maszyn rolniczych i szerzej stosować system agregowania maszyn w PGR-ach i POM-ach,

c) zwrócić szczególną uwagę na mechanizację upraw międzyrzędowych i w tym celu znacznie zwiększyć zaopatrzenie w narzędzia zawieszane do upraw międzyrzędowych,

d) uruchomić produkcję wysokowydajnych maszyn dla sprzętu zbóż oraz dla mechanizacji upraw i sprzętu okopowych i roślin przemysłowych.

W szczególności podjąć w Ministerstwie Przemysłu Maszynowego produkcję kombajnów zbożowych, sadzarek do kwadratów - gniazdowego sadzenia ziemniaków, przygotować uruchomienie produkcji kombajnów ziemniaczanych,

e) przystąpić do produkcji nowych, bardziej ekonomicznych typów traktorów,

f) zapewnić szybkie opracowanie konstrukcji nowych i wydajniejszych maszyn i urządzeń dla dalszej mechanizacji robót polowych oraz w tym celu rozbudować biura konstrukcyjne maszyn rolniczych,

g) osiągnąć znaczną poprawę jakości maszyn i narzędzi rolniczych produkowanych w zakładach Ministerstwa Przemysłu Maszynowego i Ministerstwa Przemysłu Drobno i Rzemiosła,

h) zwiększyć zaopatrzenie w części zamienne do traktorów i maszyn rolniczych oraz usprawnić dystrybucję części zamiennych.

6 W celu wykorzystania wszystkich możliwości rozszerzenia powierzchni zasiewów i pełniejszego wykorzystania gruntów ornych należy:

a) do końca 1955 r. zapewnić pełne wykorzystanie wszystkich gruntów uprawnych,

b) podjąć prace nad kompleksowym zagospodarowaniem terenów rzadziej zaludnionych i pozbawionych odpowiednich budynków mieszkalnych i zabudowań gospodarczych.

Ministerstwo Rolnictwa łącznie z Ministerstwem PGR winno zapewnić pełniejsze zagospodarowanie wschodnich obszarów Lubelszczyzny i wschodniej części woj. rzeszowskiego, stwarzając odpowiednie warunki dla osadników - chłopów i robotników rolnych,

c) znacznie wzmocnić kampanię osiedleńczą na poszczególnych terenach Ziemi Odzyskanych. W okęgach rolniczych, gdzie istnieją jeszcze na wsi pewne nadwyżki siły roboczej, wzmocnić akcję propagandową i organizacyjną dla znacznego rozszerzenia osadnictwa.

II

Zadania w dziedzinie wzrostu hodowli i rozwoju bazy paszowej

W naszym rolnictwie istnieją poważne rezerwy dla szybkiego wzrostu produkcji pasz i podniesienia ilości i jakości pogłowia. Rezerwy te były jednak dotąd niedostatecznie wykorzystywane.

Stan ten wpłynął niekorzystnie na rozwój hodowli w okresie ostatnich lat, zwłaszcza na hodowlę bydła rogatego.

Od 1949 r. pogłowie bydła wzrosło o około 4 proc.

Mimo zwiększenia mleczności krów w stosunku do okresu przedwojennego, pozostaje ona jeszcze na stosunkowo niskim poziomie.

Średnia waga bydła przekroczyła dość znacznie poziom przedwojenny, wzrost ten jest jednak jeszcze niedostateczny.

Pogłowie trzody chlewnej — mimo znacznego wzrostu w stosunku do r. 1949 — przekroczenia o 45 proc. ilości świń przypadającej na 100 ha ziemi ornej przed wojną — wykazuje w poszczególnych okresach duże wahania.

Przy poważnych osiągnięciach w zakresie pogłowia owiec, które zwiększyło się o 71 proc. w porównaniu z r. 1949, wydajność wełny z owcy wzrosła bardzo nieznacznie, a także jakość jej nie uległa istotnej poprawie.

Zasadniczą przyczyną niedostatecznego wzrostu hodowli i niskiej jeszcze produktywności zwierząt jest słaby rozwój bazy paszowej, wynikający zarówno z niedostatecznej produkcji zbóż i ziemniaków, jak i niskiej wydajności łąk i pastwisk. Również zbiory roślin pastewnych, a w tej liczbie upraw poplonowych, mimo pewnego wzrostu, są wysoce niedostateczne. Ponadto występują poważne straty w zbiorach siana, ziemniaków, zielonek z powodu ich nieterminowego sprzące, niewłaściwego przechowywania i nieracjonalnego skarmiania.

Na stan produkcji zwierzęcej ujemnie wpływa również niski jeszcze poziom obsługi zootechnicznej.

Hodowla zarodowa jest jeszcze słabo rozwinięta, niedostateczna jest ilość punktów kopulacyjnych i jakości rozpiodników na tych punktach. Mimo poważnych osią-

(Ciąg dalszy na str. 4)

„O zadaniach rozwoju rolnictwa w latach 1954 – 1955 i o zapewnieniu niezbędnych środków dla wzrostu produkcji rolniczej”

(Ciąg dalszy ze str. 3)

gnieć w dziedzinie profilaktyki i lecznictwa weterynaryjnego, poziom ich nie zapewnia w pełni skutecznej walki z chorobami zakaźnymi. Poważne szkody przynoszą często występujące wypadki jałowosci u krów, a także choroby młodzieży i duża ilość padnięć, zwłaszcza prosiąt.

Na podstawie oceny stanu hodowli i możliwości jej rozwoju należy ustalić na lata 1954–1955 następujące zadania:

a) zwrócić szczególną uwagę na szybsze podnoszenie pogłowia bydła rogatego, uzyskanie większej mleczności krów, zwiększenie przeciętnej wagi i poprawę jakości bydła rzeźnego.

Podnieść stan pogłowia bydła do 7,9–8,1 mln. szt., tj. o 7–10 proc. w porównaniu z r. 1953 i osiągnąć w r. 1955 przeciętnie w kraju co najmniej 26 krów na 100 ha użytków rolnych.

b) osiągnąć zwiększenie pogłowia trzody chlewnej do 10,6–11,1 mln. szt., tj. o 10–15 proc. w porównaniu z r. 1953, zapewniając jednocześnie właściwy udział ilości macior w całości pogłowia.

c) zapewnić dalsze wysokie tempo przyrostu pogłowia owiec, rozszerzając ich hodowlę na terenach, w których hodowla jest słabo rozwinięta. Pogłowie owiec winno wzrosnąć w r. 1955 do 4,2–4,3 mln. szt., tj. o około 25 proc. w porównaniu z r. 1953. Jednocześnie należy zapewnić poprawę wydajności i jakości wełny.

Dla osiągnięcia zamierzonego wzrostu pogłowia zwierząt i podniesienia ich produktywności niezbędne są:

- znaczny rozwój bazy paszowej oraz zasadnicze polepszenie wykorzystania paszy,
- usprawnienie gospodarki zarodowej,
- poprawa obsługi zootechnicznej,
- poprawa ochrony weterynaryjnej zwierząt,
- zwiększenie budownictwa pomieszczeń gospodarskich,
- postęp w mechanizacji prac hodowlanych.

1 W celu zapewnienia odpowiedniej ilości pasz dla potrzeb hodowli należy:

a) zapewnić osiągnięcie wzrostu wydajności łąk i pastwisk. W tym celu niezbędne jest przede wszystkim znaczne rozszerzenie prac melioracyjnych.

Nakłady inwestycyjne na meliorację wzrosną w roku 1955 o 70 proc. w porównaniu z rokiem 1953. Zasięg prac melioracyjnych winien być znacznie zwiększony przez szeroki rozwój lokalnych prac melioracyjnych podejmowanych przez zainteresowanych chłopów w gromadach i gminach, przy zapewnieniu odpowiedniej pomocy ze strony służby wodno-melioracyjnej.

Dla uniknięcia poważnych strat w zbiorach i uzyskania paszy zawierającej większą ilość białka niezbędne jest upowszechnienie wczesnego koszenia traw i suszenia siana na kozłach lub innych urządzeniach.

W sektorze socjalistycznym i w gospodarce indywidualnej zapewnić należy szersze podjęcie zabiegów pielęgnacyjnych w gospodarce łąkowej, stosowanie nawożenia łąk, zwiększenie produkcji cennych nasion traw wieloletnich, wapnowanie łąk zakwaszonych. W PGR i w spółdzielniach produkcyjnych można osiągnąć poważne zwiększenie wykorzystania pastwisk przez stosowanie systemu wypasu kwaterowego.

Niezbędne jest podjęcie środków dla lepszego zagospodarowania terenów łąkowych w województwach zielonogórskim i szczecińskim. Wymaga to wzmocnienia mechanizacji prac łąkowo-melioracyjnych w PGR i spółdzielniach produkcyjnych na tych terenach oraz usprawnienia organizacji grup kośnych.

Zadaniem Ministerstwa Przemysłu Maszynowego, Ministerstwa Przemysłu Drobno- i Rzemiosła oraz Ministerstwa Rolnictwa jest zwiększenie produkcji i uruchomienie nowych typów maszyn i urządzeń dla mechanizacji uprawy łąk i robót melioracyjnych.

b) zwiększać stopniowo obszar upraw pastwisk i podnieść ich plony oraz rozszerzyć powierzchnię zasiewu poplonów o 150–200 tys. ha w ciągu najbliższych 2 lat.

Zwiększyć produkcję wysokowartościowych pasz białkowych przez rozszerzenie uprawy łubinu i wyki ozimej.

Rozszerzyć uprawę końskiego zębu, słonecznika pastewnego i innych roślin nadających się do kiszzenia.

c) upowszechnić zakładanie silosów i zakiszanie pasz w celu zapewnienia odpowiedniej i obfitej paszy dla bydła i trzody chlewnej na okres zimowy.

Państwowa służba rolna winna w oparciu o aktywny społeczny w gromadach zapewnić w ciągu najbliższych miesięcy szeroką popularyzację zakładania silosów, rozszerzenia zasiewów poplonów dla zwiększenia masy silosowej, wykorzystania ubocznych produktów rolniczych, a zwłaszcza liści buraczanych dla zwiększenia zasobów pasz.

W ciągu lat 1954–1955 należy dążyć do osiągnięcia produkcji 2–3 ton kiszzonek rocznie na krowę.

d) zwiększyć produkcję pasz treściwych i mieszanek paszowych, zwłaszcza w zakładach Ministerstwa Przemysłu Rolnego i Spożywczego oraz Ministerstwa Skupu.

2 W celu upowszechnienia racjonalnych metod żywienia zwierząt należy w Ministerstwie Rolnictwa podjąć akcję poradnictwa żywieniowego. Odpowiednie instytuty i placówki naukowe winny przepracować nowe normy żywienia zwierząt z uwzględnieniem terenowych warunków paszowych.

3 Dla usprawnienia gospodarki zarodowej i znacznego rozszerzenia hodowli zarodowej należy:

a) osiągnąć w ciągu kilku lat ulepszenie rasowych właściwości zwierząt hodowlanych i uzyskać dzięki temu wyższą mleczność krów, szybszy przyrost wagi, zwiększoną płodność zwierząt.

Wymaga to znacznego rozszerzenia sieci gospodarstw zarodowych w państwowych gospodarstwach rolnych i ferm hodowli zarodowej w spółdzielniach produkcyjnych. Niezbędne jest również rozwijanie hodowli zarodowej w gospodarstwach indywidualnych w oparciu o bardziej korzystne warunki kontraktacji przychowu i zwiększoną pomoc dla hodowców sztuk zarodowych, zwłaszcza dla właścicieli rozpłodników. Niezbędne jest zwrócenie uwagi na podniesienie jakości pogłowia koni, a szczególnie na hodowlę koni roboczych wysokiej jakości.

b) sieć stacji kopulacyjnych z uwzględnieniem potrzeb gospodarstw indywidualnych winna być znacznie rozbudowana.

W roku 1955 należy osiągnąć stan uznanych rozpłodników: buhai 62 tys. szt., ogierów 8 tys. szt., knurów około 33 tys. szt., tryków około 45 tys. szt. Rozszerzyć należy także sieć stacji sztucznego unasiennienia.

4 Dla rozszerzenia i usprawnienia ochrony weterynaryjnej należy:

a) znacznie wzmocnić działalność służby weterynaryjnej i szeroko prowadzić akcję profilaktyczną,

b) znacznie rozbudować sieć lecznic, przychodni i punktów weterynaryjnych,

c) zwiększyć produkcję szczepionek i surowic niezbędnych do rozszerzenia szczepień ochronnych, szczególnie przeciwko pomorowi i różycy,

d) wzmocnić walkę z jałowosciami krów i wprowadzić bezpłatne jej leczenie przez państwową służbę weterynaryjną.

5 Dla uzyskania postępu w mechanizacji prac hodowlanych w spółdzielniach i państwowych gospodarstwach rolnych niezbędne jest podjęcie szeregu środków technicznych i organizacyjnych.

Ministerstwo Przemysłu Maszynowego i Rzemiosła winno rozszerzyć produkcję maszyn z napędem mechanicznym do przygotowywania pasz, samoczynnych poideł, prostych urządzeń transportowych dla obór i chlewni itd. oraz podjąć produkcję elektrycznych dojarek.

III

O środkach pomocy dla rozwoju produkcji w gospodarstwach indywidualnych

Przed indywidualnymi gospodarstwami chłopskimi stają poważne zadania szybkiego rozwoju ich produkcji roślinnej i hodowlanej. W gospodarstwach tych istnieją jeszcze poważne rezerwy produkcyjne. Wykorzystanie tych rezerw przez chłopów pracujących przyniesie gospodarce narodowej wzrost produkcji rolniczej, a właścicielom tych gospodarstw zapewni wzrost dochodów.

Dla osiągnięcia wzrostu produkcji rolniczej niezbędne jest podjęcie środków zmierzających do silniejszego zainteresowania materialnego chłopów pracujących we wzroście produkcji towarowej oraz wzmocnienie pomocy produkcyjnej, kredytowej, agrotechnicznej i zootechnicznej dla gospodarstw małych i średniorolnych.

W tym celu należy:

- utrzymywać w latach następnych dostawy obowiązkowe na nie zwiększającym się poziomie, a także rozszerzyć system ulg i zamienników w obowiązkowych dostawach,
- rozszerzyć kontraktację na dogodnych dla chłopów warunkach,
- rozszerzyć system ulg podatkowych i pomocy kredytowej dla gospodarstw małych i średniorolnych chłopów.

- zwiększyć zaopatrzenie wsi w materiały budowlane, przede wszystkim dla budownictwa pomieszczeń gospodarskich,
- polepszyć obsługę gospodarstw chłopów

małorolnych i średniorolnych przez GOM i POM,

— zwiększyć sprzedaż gospodarstwom indywidualnym maszyn rolniczych, nawozów sztucznych i innych środków produkcji,

— usprawnić handel wiejski, zwiększyć zaopatrzenie wsi w artykuły konsumpcyjne, rozszerzyć sieć punktów skupu artykułów rolniczych i sieć punktów usługowych dla wsi,

— uporządkować sprawy prawne dotyczące chłopskiej własności ziemi.

1 W dziedzinie dostaw obowiązkowych należy:

a) ustalać od r. 1954 wymiar ogólny dostaw obowiązkowych na nie zwiększającym się poziomie, co przy wzroście produkcji rolniczej zapewni, że z roku na rok dochody wsi będą rosły, bowiem przy pełnym wykonaniu dostaw obowiązkowych będzie rosła sprzedaż zboża, ziemniaków, mleka i żywca po wyższych cenach na warunkach kontraktacyjnych, bądź na warunkach wolnego rynku.

Obowiązkowe dostawy obejmują obecnie i obejmować będą w latach następnych zboża, ziemniaki, mleko, żywiec trzody chlewnej i bydła. Pozostałe działy produkcji rolniczej nie będą w okresie lat następnych objęte obowiązkowymi dostawami. Dotyczy to upraw przemysłowych, warzyw i owoców, wełny, siana i upraw pastewnych, drobiu, jaj, roślin strączkowych, jadalnych, gryki itd.,

b) ustalić następujące zmiany w systemie ulg i zamienników w obowiązkowych dostawach:

— gospodarstwa małorolne o powierzchni nie większej niż 1 ha należy, począwszy od 1 stycznia 1954 r. zwolnić z dostaw obowiązkowych żywca i mleka.

— gospodarstwa do 3 ha, które nie posiadały w dniu 1 października 1953 r. krów, jeśli podejmą wychów jałówek, należy zwolnić od 1 stycznia 1954 r. od obowiązków dostaw mleka do czasu doprowadzenia przychowka do stanu mleczności,

— gospodarstwa do 3 ha oraz gospodarstwa specjalizujące się w poszczególnych gałęziach hodowli i produkcji roślinnej winny otrzymać w latach następnych możliwość zastąpienia w określonych granicach dostaw żywcem, mlekiem, ziemniakami lub innymi ziemiopłodów.

— gospodarstwom do 5 ha należy przyznać prawo do wykonania dostaw żywca w drobiu w granicach do 30 proc.,

— gospodarstwom do 2 ha należy umorzyć zaległości w dostawach mleka za rok 1952, a dostawy mleka wykonane w roku 1952 przez gospodarstwa tej kategorii zaliczyć na poczet innych obowiązkowych dostaw,

— gospodarstwom od 2–7 ha należy umorzyć zaległości w mleku za rok 1952, jeżeli przedłożą uzasadnione wnioski i pod warunkiem, że wykonają bieżące dostawy mleka.

Utrzymanie na następne lata obowiązkowych dostaw na tym samym ogólnym poziomie i rozszerzenie systemu ulg i zamienników w obowiązkowych dostawach stwarza jeszcze bardziej sprzyjające warunki, by gospodarstwa chłopskie, wykonywały obowiązkowe dostawy w pełni, terminowo i sprawnie.

Organizacje partyjne i rady narodowe winny wzmocnić wysiłki w kierunku osiągnięcia pełnego i terminowego wykonywania obowiązkowych dostaw, stanowiących ważny element spójni ekonomicznej między miastem i wsią.

2 Dla rozwoju kontraktacji jako najdogodniejszej dla chłopów formy zbytu ich produktów należy:

a) zwiększyć kontraktację trzody chlewnej mięsno-stoninowej z 1 miliona sztuk w roku 1953 do 1,4 mln. sztuk w roku 1954,

b) zwiększyć kontraktację prosiąt i warchlaków w roku 1954 — ze 100 tys. sztuk w roku 1953 do 300 tys. sztuk w roku 1954,

c) zwiększyć kontraktację młodego bydła rzeźnego z 80 tys. sztuk dostarczonych w r. 1953 do 200 tys. w r. 1954,

d) dla stworzenia możliwości zakupu bydła przez gospodarstwa małorolne i średniorolne rozszerzyć kontraktację cielczek użytkowych, pochodzących od krów o sprawdzonej wysokiej użyteczności, obejmując nią 75 tys. cielczek w r. 1954 i 100 tys. cielczek w r. 1955.

3 W dziedzinie podatków należy:

a) zmniejszyć poczynając od roku 1954 progresję podatkową dla gospodarstw chłopskich na niektórych słabiej zagospodarowanych terenach,

b) wprowadzić indywidualne ulgi podatkowe dla gospodarstw, których stan zagospodarowania jest szczególnie słaby i które zobowiązują się do osiągnięcia w określonym terminie właściwego stanu zagospodarowania.

4 W celu rozszerzenia pomocy kredytowej dla gospodarstw małorolnych i średniorolnych należy:

a) zabezpieczyć udzielanie kredytów na zakup krów i jałówek, przede wszystkim gospodarstwom nie posiadającym krów,

b) zapewnić gospodarstwom małorolnym i średniorolnym kredyty dla budowy pomieszczeń dla inwentarza, przy czym uprzywilejować należy gospodarstwa prowadzące hodowlę zarodową oraz podejmujące się wychowu na podstawie kontraktacji,

c) zwiększyć kredyty na rozwój upraw specjalnych, zakup nawozów itp.,

d) zwiększyć znacznie bankowe kredyty inwestycyjne dla gospodarstw małorolnych i średniorolnych, usprawnić pracę Narodowego Banku Polskiego i gminnych kas spółdzielczych w zakresie kredytowania wsi.

5 Dla umożliwienia gospodarstwom indywidualnym podejmowania w szerszej mierze niż dotąd budownictwa gospodarczego oraz dokonywania remontów zabudowań należy obok pomocy kredytowej zwiększyć w roku 1955 sprzedaż materiałów budowlanych dla wsi o około 65 proc. w porównaniu z rokiem 1953.

Należy rozwinąć szeroko produkcję materiałów budowlanych na potrzeby wsi przez przemysł terenowy, uruchomić nieczynne w chwili obecnej małe cegielnie, betoniarnie itd.

6 Dla zapewnienia lepszej obsługi gospodarstw chłopów pracujących przez GOM i POM należy:

a) zwiększyć ilość gminnych ośrodków maszynowych, zwłaszcza na terenie województw centralnych i wschodnich,

b) zwiększyć zaopatrzenie GOM-ów w maszyny rolnicze, zwłaszcza w siewniki zbożowe, maszyny żniwne, kopaczki i kosiarki, agregaty ośmioletowe, lekką aparaturę do ochrony roślin oraz zorganizować przy GOM punkty czyszczenia nasion. W rejonach, gdzie brak jest państwowych ośrodków maszynowych, zorganizować brygady wyposażone w traktory, stacjonowane przy GOM,

c) zwrócić szczególną uwagę na rozbudowę kuźni i warsztatów pomocniczych GOM i zapewnić ich właściwe wyposażenie,

d) rozszerzyć zakres pomocy sąsiedzkiej i powiazać ją z pracą GOM, by umożliwić korzystanie z maszyn GOM chłopom małorolnym i średniorolnym nie posiadającym koni,

e) zapewnić stałą kontrolę terenowych rad narodowych nad pracą GOM,

f) stworzyć przy GOM społeczne komitety, które będą czuwały nad właściwym przydziałem i wykorzystaniem sprzętu,

g) wydatnie zwiększyć pomoc okazawaną przez POM gospodarstwom indywidualnym,

h) zmniejszyć opłaty w GOM i POM, by bardziej udostępnić korzystanie z ich usług chłopom małorolnym i średniorolnym.

7 Dla polepszenia zaopatrzenia gospodarstw indywidualnych w środki produkcji należy:

a) zwiększyć zaopatrzenie gospodarstw indywidualnych oraz GOM w maszyny i narzędzia rolnicze, w szczególności w siewniki — z 6,5 tys. szt. w 1953 r. do 13 tys. szt. w 1955 r., w kopaczki — z 8 tys. szt. do 18 tys. szt., w parniki — z 38 tys. szt. do 75 tys. szt., w obsypniki — z 27,5 tys. szt. do 74 tys. szt., w opielacze konne — z 8 tys. szt. do 23 tys. szt., w kultywatory — z 17 tys. szt. do 20 tys. szt.

Ministerstwa: przemysłu maszynowego, hutnictwa, przemysłu drobnego i rzemiosła zabezpieczą uruchomienie ponadto dodatkowej produkcji narzędzi rolniczych i części zamiennych w zakładach o innym kierunku produkcyjnym,

b) zwiększyć sprzedaż gospodarstwom indywidualnym nawozów sztucznych w roku 1955 w stosunku do roku 1953 o około 40 proc.,

c) zwiększyć poważnie zaopatrzenie gospodarstw indywidualnych w gwoździe, bednarke, obręczówki, konwie, uprząż, rzemień, drewno opałowe, łopaty, szpadle, łańcuchy itp.,

d) znacznie usprawnić zaopatrzenie istniejących kuźni w paliwo i żelazo oraz powiększyć w możliwie krótkim czasie sieć kuźni, udzielając w tym celu pomocy zarówno spółdzielniom pracy, jak i indywidualnym rzemieślnikom.

e) wykorzystać wszystkie możliwości znacznego poprawienia i usprawnienia zaopatrzenia wsi przez rozwój produkcji państwowego i spółdzielczego przemysłu terenowego oraz prywatnego rzemiosła, w szczególności — produkcji narzędzi i materiałów niezbędnych w gospodarstwie wiejskim dla celów produkcyjnych i gospodar-

(Ciąg dalszy na str. 5)

„O zadaniach rozwoju rolnictwa w latach 1954–1955 i o zapewnieniu niezbędnych środków dla wzrostu produkcji rolniczej”

(Ciąg dalszy ze str. 4)

stwa domowego, a zwłaszcza wóz, części do wozów, kół, uprząży, grabi, różnych wyrobów z drzewa, naczyń glinianych, powrozów itp.

8 Dla usprawnienia handlu na wsi i polepszenia zaopatrzenia wsi w artykuły konsumpcyjne należy:

a) poważnie zwiększyć przydziały dla wsi artykułów konsumpcyjnych, uwzględniając w asortymencie potrzeby wsi i zmiany zapotrzebowania związane ze wzrostem stopy życiowej i wymaganiami konsumenta wiejskiego, w szczególności znacznie zwiększyć zaopatrzenie wsi w naczynia emaliowane i ocynkowane oraz zwrócić szczególną uwagę na jakość dostarczanych towarów,

b) celem zapobieżenia nadużyciom i kumoterstwu rozszerzyć i wzmocnić społeczną kontrolę przy wszystkich placówkach gminnych spółdzielni „Samopomoc Chłopska”,

c) szczególną uwagę zwrócić na właściwą organizację punktów skupu, zwłaszcza punktów skupu mleka i żywności, usprawnić inspekcję mleczarską w celu wzmocnienia walki z nadużyciami przy skupie mleka,

d) w roku 1954 przystąpić w szybkim tempie do rozbudowy sieci zakładów usługowych dla wsi i do zwiększenia działalności zakładów już istniejących. Liczba punktów usługowych spółdzielczych i rzemieślniczych, obsługujących wieś winna wzrosnąć z około 40 tys. w roku 1953 do około 60 tys. w roku 1955.

9 W celu uporządkowania spraw prawnych, dotyczących chłopskiej własności ziemnej należy:

a) przyspieszyć wydanie dokumentów potwierdzających własność nabywców gruntów z tytułu reformy rolnej i osadnictwa,

b) uwłaszczyć dzierżawców gruntów państwowego funduszu ziemnego. Na życzenie zainteresowanych uznać za zakończone rozrachunki funduszu ziemnego z repatriantami z Bugu i traktować gospodarstwo im przydzielone jako ekwiwalent posiadanych przez nich poprzednio gospodarstw,

c) zatwierdzić formalności, związane z własnością nabywców gruntów z parcelacji przedwojennej oraz z własnością chłopów pracujących, którzy nabywali grunty przed wejściem w życie ustawy o reformie rolnej i zwolnić ich z opłaty podatku od nabycia praw majątkowych, a dokonane z tego tytułu wpłaty — zaliczyć na poczet podatku gruntowego,

d) uznać za zakończoną weryfikację nadadów oraz uchylić niewykonane orzeczenia weryfikacyjne władz z wyjątkiem wypadków nadużyć, dochodzonych w trybie administracyjnym,

e) zwrócić uwagę na ścisłe przestrzeganie praworządności w dziedzinie chłopskiej własności ziemnej, w szczególności na przestrzeganie przepisów, dotyczących wymiaru gruntów przy tworzeniu spółdzielni produkcyjnych.

10 Należy zobowiązać ministerstwa: rolnictwa, skupu i finansów, by opracowały i przedstawiły Prezydium Rządu projekty odpowiednich ustaw i rozporządzeń dla wcielenia w życie przedstawionych wyżej środków.

IV

Zadania w dziedzinie dalszego rozwoju i umocnienia spółdzielni produkcyjnych

Słuszną linią partii, zmierzającą do rozwijania zespołowych form gospodarki w rolnictwie, doprowadziła już do stworzenia poważnej liczby spółdzielni produkcyjnych, które mimo krótkiego okresu istnienia, wykazały w praktyce wyższość gospodarki socjalistycznej w rolnictwie nad gospodarką indywidualną.

Młody ruch spółdzielczości produkcyjnej w Polsce ma już za sobą poważne osiągnięcia. Spółdzielnie produkcyjne uzyskały piony zbóż przeciętnie o 18 proc. wyższe niż w gospodarce indywidualnej i znacznie rozwinęły hodowlę bydła, trzody chlewnej i owiec.

W spółdzielniach, gospodarujących dłużej niż rok, obsada trzody chlewnej na 100 ha ziemi ornej, licząc łącznie z gospodarką przyzagrodową, jest już większa niż w gospodarstwach indywidualnych.

Towarowość produkcji w spółdzielniach jest znacznie wyższa niż w gospodarstwach indywidualnych.

Szeroka pomoc w dziedzinie mechanizacji, udzielana spółdzielniom przez państwo ludowe, powoduje, że praca w spółdzielniach stała się wydajniejszą i lepszą niż w drobnej gospodarce chłopskiej.

Chłopi-spółdzielcy osłagają zazwyczaj już w pierwszym roku wyższe dochody niż w okresie, gdy gospodarowali indywidualnie.

Jednocześnie korzystają oni w szerokim i rosnącym stopniu z urządzeń kulturalnych i socjalnych.

Spółdzielczość produkcyjna stała się już poważnym czynnikiem w życiu wsi polskiej, oddziaływującym na miliony chłopów pracujących — nie spółdzielców. W spółdzielniach produkcyjnych wyrosło wielu przodujących ludzi nowej wsi polskiej — mistrzów urodzaju i hodowli. Dobrze gospodarujące spółdzielnie swą pracą i wynikami zachęcają coraz większą liczbę chłopów małych i średniorolnych do zespołowych form gospodarowania.

Przy niewątpliwych osiągnięciach młodego ruchu spółdzielczości produkcyjnej posiada on jeszcze szereg braków i niedociągnięć.

Ruch spółdzielczości produkcyjnej na terenach województw centralnych i wschodnich rozwija się powoli i pozostaje wyraźnie w tyle za innymi częściami kraju.

Istnieją jeszcze na terenie całego kraju spółdzielnie, które — wskutek odgradzania się od sąsiadujących z nimi małych i średniorolnych chłopów i zasklepiania się we własnym szczupłym gronie — nie zdobywają nowych członków i gospodarują na małych obszarach ziemi. Nie pozwala im to na osiągnięcie wszystkich korzyści, które zapewnia gospodarka uspołeczniona.

Obok wielu przodujących spółdzielni produkcyjnych, które wyróżniają się dobrą organizacją pracy, osiągającą piękne wyniki w produkcji roślinnej i hodowlanej, zapewniają swym członkom wysoką wartość dniówki obrachunkowej — istnieją jeszcze spółdzielnie, gospodarujące nieprawidłowo i nie osiągające należytych wyników.

Należy podkreślić niedostateczny jeszcze rozwój hodowli bydła rogatego, uprawy okopowych, zwłaszcza ziemniaków oraz brak należytej troski o rozszerzenie upraw roślin pastewnych i wykorzystanie łąk i pastwisk.

Z oceny dotychczasowego rozwoju ruchu spółdzielczości produkcyjnej wynikają następujące podstawowe zadania:

— dalsze organizacyjno-ekonomiczne umocnienie spółdzielni produkcyjnych, tak aby stały się one przykładem i wzorem dla chłopów pracujących, by oddziaływały na nich i przekonywały ich o wyższości gospodarki zespołowej;

— zapewnienie dalszego nieustannego rozwoju spółdzielczości produkcyjnej na terenie całego kraju, na gruncie pełnej dobrowolności i w oparciu o rosnącą pomoc państwa ludowego.

Warunkiem ekonomiczno-organizacyjnego umocnienia spółdzielni produkcyjnych jest wszechstronny rozwój ich produkcji, pełne wykorzystanie pomocy technicznej POM, stosowanie przodujących zabiegów agrotechnicznych i zootechnicznych, wzmocnienie podstaw finansowych gospodarki spółdzielczej, racjonalna organizacja pracy, rozwijanie inicjatyw i aktywności chłopów-spółdzielców, pełne przestrzeganie zasad statutu i samorządu spółdzielczego.

1 Dla osiągnięcia wszechstronnego rozwoju produkcji rolniczej w spółdzielniach produkcyjnych należy:

a) zapewnić przede wszystkim szybszy rozwój hodowli, zwłaszcza bydła rogatego, zapewnić odpowiednią dla tej hodowli bazę paszową. Wymaga to:

— okazania pomocy spółdzielniom produkcyjnym w szybkiej budowie, już w pierwszym roku ich działalności, pomieszczeń gospodarczych, zwłaszcza obór i chlewni,

— udzielenia pomocy spółdzielniom produkcyjnym w nabyciu materiału hodowlanego dla gospodarki zespołowej,

— okazania członkom spółdzielni, nie posiadającym krów na działkach przyzagrodowych, pomocy w nabyciu krów lub jałówek,

— umożliwienia spółdzielniom produkcyjnym, w drodze pomocy kredytowej państwa, zakupu bydła stanowiącego wkład inwentarzowy nowo powstających członków z wypłatą należności już w pierwszym roku ich przystąpienia do spółdzielni,

— zwiększenia produkcji pasz, uprawy roślin pastewnych, zwłaszcza motylkowych i znacznego podniesienia wydajności łąk i pastwisk,

— założenia silosów w każdej spółdzielni produkcyjnej,

b) zwrócić szczególną uwagę na podniesienie plonów i rozszerzenie uprawy ziemniaków i roślin przemysłowych oraz na rozwój warzywnictwa i sadownictwa, zwłaszcza w rejonach ośrodków miejskich i wczasowych,

c) rozwinąć w przodujących spółdzielniach produkcję nasion kwalifikowanych i hodowlę bydła zarodowego Zakładając we wszystkich spółdzielniach produkcyjnych pola nasienne, aby umożliwić zaopatrzenie własne spółdzielni w nasiona oraz tworzyć fundusz wymienny nasion dla gospodarstw chłopów indywidualnych. Spółdzielniom, obejmującym obszar ponad 500 ha, produkującym nasiona

kwalifikowane lub hodującym bydło zarodowe, należy przydzielać agronomów lub zootechników, opłacanych z budżetu państwa,

d) zwrócić szczególną uwagę na przestrzeganie w spółdzielniach produkcyjnych prawidłowego zmianowania upraw. W spółdzielniach, gospodarujących na większych obszarach, wprowadzać przy pomocy rolniczych instytutów badawczych i służby agronomicznej Ministerstwa Rolnictwa urządzenia rolne i planowe płodozmiany oraz przystąpić do opracowania perspektywicznych planów wszechstronnego ich rozwoju. Spółdzielniom tym należy zapewnić szczególną pomoc w zakresie kadr fachowych, mechanizacji upraw i hodowli oraz stosowania nowoczesnej agrotechniki.

2 Dla organizacyjno-ekonomicznego umocnienia gospodarki spółdzielczej należy:

a) ściśle przestrzegać zasady materialnego zainteresowania członków spółdzielni w podnoszeniu wydajności pracy i osiąganiu wyższych wyników produkcyjnych. Wymaga to przede wszystkim powszechnego wprowadzenia norm dla każdego rodzaju roboty i ścisłego przestrzegania zasady opłaty według ilości i jakości wykonywanej pracy,

b) zapewnić należytą organizację pracy zespołowej w uprawie i hodowli. W tym celu należy w większych spółdzielniach tworzyć oddzielne brygady polowe i hodowlane, a w mniejszych spółdzielniach, w których nie jest celowe tworzenie odrębnych brygad hodowlanych, zapewnić powołanie wewnątrz brygady mieszanej — specjalnej grupy hodowlanej. Wskazane jest także tworzenie wewnątrz brygad polowych ogniw dla wykonywania robót szczególnie pracochłonnych. Pomiędzy spółdzielni i wewnątrz spółdzielni szeroko winno się rozwijać socjalistyczne współzawodnictwo pracy,

c) usprawnić gospodarkę finansową spółdzielni i działalność komisji rewizyjnej i ściśle przestrzegać podziału dochodu zgodnie ze statutem, a zwłaszcza wydzielania funduszy niepodzielnych i racjonalnego ich rozchodowania,

d) umocnić samorząd spółdzielczy. Wymaga to w szczególności zapewnienia aktywnego udziału członków w omawianiu i decydowaniu na ogólnych zebraniach najważniejszych spraw spółdzielni i przestrzegania statutowych uprawnień zarządu spółdzielni,

e) uporządkować przepisy o dostawach obowiązkowych dla spółdzielni produkcyjnych, przy zachowaniu przysługujących im ulg. Wymiar dostaw należnych od spółdzielni winien być ustalony w oparciu o odrębnie opracowane zasady, w sposób zapewniający zainteresowanie materialne spółdzielców w dalszym wzroście produkcji.

Obowiązkowe dostawy żywności, mleka i ziemniaków dla spółdzielni, zagospodarowujących odłogi lub też gospodarujących na gruntach państwowego funduszu ziemnego, na których nie mogą przejściowo prowadzić intensywnej gospodarki, winny być ograniczone wyłącznie do obszaru ziemi, wniesionego przez samych członków spółdzielni.

Należy umorzyć członkom spółdzielni produkcyjnych spłaty zadłużeń wobec państwowego funduszu ziemnego, a także innych zadłużeń z tytułu państwowej pomocy produkcyjnej, zaciągniętych w latach 1944–1949, a przejętych przez Bank Rolny.

3 Dla dalszego prawidłowego rozwoju spółdzielczości produkcyjnej w oparciu o rosnącą techniczną i organizacyjną pomoc państwa należy:

a) w pracy nad zakładaniem nowych spółdzielni zwrócić szczególną uwagę na właściwe polityczne, ekonomiczne i organizacyjne przygotowanie ich działalności. Oznacza to konieczność szelokiej pracy wyjaśniającej wśród całej gromady i dokładnego zapoznania członków spółdzielni z ich statutowymi prawami i obowiązkami,

b) dokładać starań, by spółdzielnie obejmowały dostateczną liczbę członków i wystarczająco wielki obszar ziemi,

c) zwrócić uwagę na planowe przygotowanie działalności gospodarczej nowozałożonej spółdzielni i zapewnić okazanie jej niezbędnej pomocy, zwłaszcza w szybkim rozwoju hodowli zespołowej.

4 Należy zapewnić zacieśnienie więzi członków spółdzielni produkcyjnych z gospodarującymi indywidualnie chłopami pracującymi przez aktywny udział spółdzielców w życiu politycznym, gospodarczym i kulturalnym całej gromady i we wspólnych pracach gromadzkich.

Spółdzielnie produkcyjne winny okazywać pomoc produkcyjną małym i średniorolnym chłopom przez upowszechnianie doświadczeń agro- i zootechnicznych, dostawy nasion

kwalifikowanych, dostawy przychowka zarodowego dla podniesienia hodowli w gospodarstwach indywidualnych itd.

V

O usprawnieniu pracy państwowych ośrodków maszynowych

Państwowe ośrodki maszynowe stanowią jedną z podstawowych dźwigni socjalistycznej przebudowy wsi i walki o wprowadzenie do naszego rolnictwa nowoczesnych metod uprawy roli. POM-y winny zapewniać obsługę techniczną spółdzielni produkcyjnych, pomagać im w stosowaniu przodujących metod agrotechniki i współpracować w umacnianiu organizacyjnym, ekonomicznym i politycznym spółdzielni.

Państwowe ośrodki maszynowe posiadają już duże osiągnięcia w pracy. Liczba ich do końca roku osiągnie ponad 400. POM-y posiadają już 15,8 tys. traktorów przeliczeniowych i poważny park maszynowy. W POM-ach pracuje około 40 tys. pracowników.

POM-y przyczyniły się w znacznym stopniu do rozwoju i osiągnięć spółdzielczości produkcyjnej i stanowią już obecnie poważny czynnik mechanizacji polskiego rolnictwa. Jednakże praca POM wykazuje jeszcze poważne braki i niedomagania.

POM-y często ograniczają swą działalność wyłącznie do technicznej obsługi spółdzielni produkcyjnych i nie okazują im dostatecznej pomocy, zwłaszcza w organizacji produkcji i opanowywaniu nowoczesnej, przodującej agrotechniki.

Jakość prac wykonywanych przez POM-y dla spółdzielni w wielu wypadkach jest jeszcze niska.

Stopień wykorzystania sprzętu technicznego POM — zwłaszcza traktorów, snopowiązałek, kopaczek — jest niedostateczny.

Dla wykonania przez POM-y w pełni ich doniosłych zadań, dla usunięcia występujących jeszcze w ich pracy braków i niedociągnięć należy:

1 ściślej powiązać POM-y ze spółdzielniami, zwiększyć odpowiedzialność POM za wyniki produkcyjne obsługiwanych przez nie spółdzielni.

Praca agronomów POM powinna polegać przede wszystkim na okazywaniu bezpośredniej pomocy spółdzielniom w rozwoju ich produkcji rolniczej. Należy im powierzyć na stałe obsługę określonych spółdzielni, by mogli systematycznie wpływać na ich działalność produkcyjną.

Brygady traktorowe i traktorzyści winni być na stałe przydzielani do tych samych spółdzielni, co pozwoli na właściwe powiązanie ich pracy z pracą brygad spółdzielczych i umożliwi uzupełnienie systemu plac premiowania za wyniki produkcyjne spółdzielni.

2 Podnieść jakość i terminowość pracy POM-ów.

Dla osiągnięcia tego celu niezbędne jest materialne zainteresowanie zarówno POM-u jak i jego pracowników jakością i terminowością wykonania prac polowych.

Należy przewidzieć zasadę premiowania pracowników POM w zależności od ilości i jakości wykonanych podstawowych robót rolnych oraz od wyników produkcyjnych obsługiwanych przez nich spółdzielni.

Konieczne jest usprawnienie systemu planowania, a w szczególności zerwanie ze szkodliwą praktyką planowania różnych prac POM tylko w hektarach orki średniej oraz wprowadzenie norm na podstawowe roboty, wykonywane przez POM. Należy bezwzględnie zlikwidować zjawisko nadmiernego wykonywania prac transportowych kosztem prac polowych.

Należy konsekwentnie stosować karę umowną w wypadku niewykonania — lub nieterminowego wykonania — prac przewidzianych w umowie między spółdzielnią a POM.

3 Usunąć źródła częstych przestojów, wzmocnić walkę o pełne wykorzystanie sprzętu technicznego POM.

Decydujące znaczenie dla osiągnięcia tego celu ma podniesienie jakości remontu maszyn i usprawnienie obsługi technicznej sprzętu, zwłaszcza w okresie wyłożonych robót polnych, zaostreżenie walki z wypadkami niedbalstwa i obchodzenia się z maszynami.

Wymaga to szerszego uwzględnienia w planach inwestycyjnych POM budowy warsztatów i pomieszczeń na maszyny i narzędzia, wyposażenia POM w warsztaty ruchome systematycznego podnoszenia kwalifikacji pracowników POM.

Konieczne jest skierowanie z przemysłu do POM odpowiedniej ilości kwalifikowanych robotników warsztatowych oraz personelu inżynierno-technicznego.

4 Dla polepszenia warunków pracy i stabilizacji załóg POM niezbędne jest zwiększenie troski o warunki bytowe i socjalne pracowników, wzmocnienie budownictwa socjalnego i mieszkaniowego, szczególnie budownictwa mieszkań dla wysokokwalifikowanych specjalistów.

(Ciąg dalszy na str. 6)

„O zadaniach rozwoju rolnictwa w latach 1954 – 1955 i o zapewnieniu niezbędnych środków dla wzrostu produkcji rolniczej”

(Ciąg dalszy ze str. 5)

listów, zapewnienie odpowiednich warunków wyżywienia i zakwaterowania traktorzystom pracującym w polu.

VI

Zadania w dziedzinie rozwoju państwowych gospodarstw rolnych

Państwowe gospodarstwa rolne osiągnęły znaczne wyniki w rozwoju produkcji.

Zbiory zbóż wzrastały znacznie szybciej niż w gospodarstwie indywidualnym. Zbiory buraków cukrowych wzrosły w 1953 r. w porównaniu z 1949 r. o 83 proc. W tym samym okresie pogłowie świń wzrosło przeszło czterokrotnie i osiągnęło ponad 900 tys. sztuk. Pogłowie bydła wzrosło 2,4 raza i osiągnęło prawie 450 tys. sztuk.

Dzięki poważnemu wyposażeniu w traktory i maszyny rolnicze, PGR osiągnęły już w zasadzie niemal pełną mechanizację orki, kultywatorowania, bronowania, sprzętu zbóż i ziemniaków. Wzrasta udział kombajnów w sprzęcie zbóż.

Mimo tych niewątpliwych osiągnięć, pracy PGR nie można uznać za zadowalającą. PGR-y nie wykorzystują posiadanych możliwości dla wzrostu produkcji. Zbyt powolny jest wzrost plonów i wydajności produkcji zwierzęcej. Obok przodujących zespołów, posiadających wielostronnie rozwiniętą gospodarkę i osiągających wysokie plony, istnieje znaczna liczba gospodarstw, których produkcja znajduje się jeszcze na niskim poziomie.

Znaczna liczba zespołów PGR nie wykonuje państwowych planów w zakresie produkcji i dostaw. W wielu zespołach poziom agrotechniki i zootechniki jest jeszcze niski, a prace wykonywane są w nieodpowiednich terminach. Szczególne zaniedbania mają miejsce w uprawie i sprzęcie okopowych. Bardzo wiele zaniedbań istnieje na odcinku hodowli.

Park traktorowy i maszynowy nie jest dostatecznie wykorzystany, a nadzór techniczny i konserwacja sprzętu nie znajdują się jeszcze na należyłym poziomie.

Niski poziom organizacji pracy i rozpowsechnione w wielu gospodarstwach faktów marnotrawstwa powodują nadmierne wysokie koszty własne produkcji.

Przezwycięzenie tych braków stanowi niezbędny warunek realizacji trudnych zadań, jakie PGR mają obecnie do wykonania.

Przed PGR stoją zadania podniesienia produkcji roślinnej i zwierzęcej przez intensyfikację gospodarki, wzrost plonów i podniesienie produktywności zwierząt.

W r. 1955 w PGR zbiory zbóż powinny być o 150–170 tys. ton wyższe niż w r. 1952. W ciągu najbliższych dwóch lat plony buraków cukrowych i ziemniaków powinny wzrosnąć o 15–20 proc. Stan pogłowia bydła na koniec 1955 r. powinien wzrosnąć w stosunku do 1953 r. o 30–35 proc., a trzody chlewnej o około 20 proc.

Szczególnie ważnym zadaniem państwowych gospodarstw rolnych jest rozwijanie hodowli zwierząt zarodkowych i produkcji nasion kwalifikowanych, zwłaszcza dla zaopatrzenia spółdzielni produkcyjnych i gospodarstw indywidualnych.

Dla wykonania tych zadań i stworzenia warunków dalszego stałego rozwoju PGR należy:

1 Usprawnić organizację PGR — przede wszystkim przez przybliżenie kierownictwa do produkcji i przestrzeganie zasad jednoosobowej odpowiedzialności kierownika za całokształt wyników działalności gospodarczej kierowanej przez niego jednostki.

Zerwać ze szkodliwym funkcjonalizmem w kierownictwie PGR przez stworzenie terenowych zarządów centralnych, odpowiedzialnych za kompleksowe kierownictwo całości produkcji podległych przedsiębiorstw.

2 Osiągnąć stabilizację załóg przez poprawę warunków bytowych i kulturalnych robotników stałych i sezonowych oraz podniesienie ich kwalifikacji.

W szczególności zwrócić uwagę na poprawę warunków mieszkaniowych pracowników PGR i w tym celu znacznie zwiększyć remonty budynków mieszkalnych i rozszerzyć budownictwo mieszkaniowe.

W roku 1954 należy wybudować 16,7 tys. izb, a ponadto pomieszczenia mieszkalne dla 9 tys. robotników sezonowych. W roku 1955 należy osiągnąć dalszą poprawę warunków mieszkaniowych w PGR. W pełni wykorzystywać środki na budownictwo socjalne, zwłaszcza rozszerzyć sieć żłobków i przedszkoli, co umożliwi zwiększenie udziału członków rodzin pracowników w produkcji PGR. Na szeroka skalę podjąć doszkalanie fachowe pracowników.

3 W nakładach inwestycyjnych szeroko uwzględnić budownictwo gospodarcze, melioracje i elektryfikację, budownictwo mieszkaniowe dla pracowników stałych i

sezonowych, a także mechanizację robót, zwłaszcza pracochłonnych.

Należy zwiększyć zaopatrzenie PGR w maszyny rolnicze, jak sadzarki do ziemniaków, rozrzućniki obornika, kombajny zbożowe, kopaczki traktorowe, młocarnie o większej wydajności, czyszczalnie oraz urządzenia służące do mechanizacji hodowli, jak samoczynne pojidła, koleжки do transportu w oborach i chlewniach, a także poważnie zwiększyć zaopatrzenie PGR w samochody ciężarowe. Jednocześnie należy bardziej równomiernie rozmieścić sprzęt i maszyny w poszczególnych gospodarstwach i zespołach.

4 Podnieść wydajność traktorów i maszyn przez usprawnienie organizacji pracy, upowszechnienie agregowania maszyn i właściwą konserwację i remonty sprzętu.

Należy podnieść wydajność na traktorze przeliczeniowy w 1955 r. do 350 ha orki średniej, wydajność na kombajnie do 260 ha.

W większym stopniu zaopatrzyć warsztaty PGR w maszyny i narzędzia, rozbudować sieć warsztatów, stworzyć warsztaty ruchome, zapewnić dopływ kwalifikowanego personelu warsztatowego, m. in. przez zwerbowanie pewnej liczby fachowców z przemysłu.

5 Podnieść poziom organizacji pracy. Wymaga to przede wszystkim umocnienia brygad polowych i hodowlanych oraz ścisłego przestrzegania zasady opłaty za pracę na podstawie norm i przydzielania na state brygadam określonych odcinków pracy, aby wzmocnić w ten sposób odpowiedzialność i zainteresowanie materialne brygadzystów i pracowników brygad w osiaganiu wyższych wyników pracy.

W brygadach zatrudnionych przy uprawach roślin przemysłowych należy wprowadzić podział na ogniwa. Ogromne znaczenie dla wypełnienia zadań stojących przed PGR ma rozwój szerokiego współzawodnicstwa pracy między brygadami, ogniwami i poszczególnymi pracownikami.

6 Powszechnie stosować osiągnięcia nauki rolniczej, zwiększać mechanizację, w szczególności szerzej mechanizować prace w dziedzinie hodowli i roboty pomocnicze.

Należy doprowadzić do zasadniczego przełomu w jakości i terminowości robót rolnych, upowszechniając najlepsze doświadczenia przodujących gospodarstw i przodowników pracy.

7 Osiągnąć znaczne obniżenie nadmiernych kosztów własnych w PGR i na tej podstawie zapewnić znaczną poprawę ich rentowności. Wzmocnić walkę z marnotrawstwem, kradzieżami i niedbalstwem.

Doskonaląc metody pracy, szybko opanowując nową technikę i rozszerzając stosowanie zdobyczy nauk rolniczych, państwowe gospodarstwa rolne stana się ważnym czynnikiem rozwoju całego rolnictwa.

VII

Zadania w dziedzinie podniesienia poziomu kierowania rozwojem rolnictwa

Wykonanie poważnych i trudnych zadań w dziedzinie szybkiego rozwoju rolnictwa wymaga przede wszystkim podniesienia poziomu i zasadniczych zmian w stylu i metodach pracy organów państwowych odpowiedzialnych za kierowanie rolnictwem.

Poziom pracy organów kierujących rozwojem produkcji rolniczej nie odpowiada zadaniom stojącym przed rolnictwem. Kierownictwo produkcji rolniczej jest mało konkretne, a organy kierujące są często oderwane od gromad, spółdzielni produkcyjnych i gospodarstw państwowych i nie są wskutek tego w stanie udzielać im dostatecznej pomocy. Dotyczy to zarówno Ministerstwa Rolnictwa, Ministerstwa PGR, jak i prezydiów wojewódzkich i powiatowych rad narodowych podległej im służby rolnej oraz aparatu POM.

Organy służby rolnej nie zawsze orientują się w konkretnych zagadnieniach produkcji rolniczej na danym terenie. Kadry służby rolnej są ilościowo niedostateczne, a poziom ich kwalifikacji jest na ogół niewystarczający. Szczególnie ostry brak wykwalifikowanych kadr występuje w powiatowych organach służby rolnej oraz POM-ach. Jednocześnie wielu specjalistów z zakresu rolnictwa pracuje poza swoim właściwym zawodem.

Mimo niedostatecznej ilości kadr, nie są one wykorzystywane w należyty sposób. Pracowników służby rolnej odrywa się często od ich właściwych funkcji i kieruje do różnych zajęć nie związanych bezpośrednio z ich zadaniami.

Ponadto kadry te są nadmiernie obciążone pracą papierkową, co wynika z dużej mierze z istniejących przerostów w sprawozdawczości.

Niezbędne jest osłabienie w szybkim czasie zasadniczej poprawy poziomu pracy organów państwowych kierujących rolnictwem, a w szczególności przybliżenie kierownictwa do produkcji, nadanie mu bardziej konkretnego i operatywnego charakteru. Wymaga to dokonania zasadniczych zmian w metodach pracy państwowych organów kierujących rozwojem rolnictwa.

1 Dla zasilenia państwowej służby rolnej, POM i PGR kadrami specjalistów należy:

a) kierować absolwentów uczelni i szkół rolniczych przede wszystkim do terenowej służby rolnej, do POM i PGR,

b) zapewnić przesunięcie specjalistów rolnych ze średnim i wyższym wykształceniem z resortów pozarolniczych, zwłaszcza z organizacji handlowych i skupu do podstawowych ogniw służby rolnej, — przesunięcia te winny również objąć organizatorów — praktyków o dużym doświadczeniu, — zwrócić należy przy tym szczególną uwagę na kierowanie specjalistów — agronomów, zootechników i mechaników rolnictwa z wykształceniem średnim i wyższym — do bezpośredniej działalności produkcyjnej w POM i w zespołach PGR oraz do tych ogniw służby rolnej, które działają bezpośrednio w gminach i gromadach.

c) wzmocnić obsadę wydziałów rolnictwa przy prezydium powiatowych rad narodowych, kierując do pracy w tych wydziałach specjalistów i doświadczonych organizatorów.

d) zapewnić w aparacie służby rolnej właściwą obsadę stanowisk powiatowych instruktorów rolnych, kierując tam wykwalifikowanych i zdolnych pracowników i zapewniając im równocześnie odpowiednie warunki pracy i płacy.

e) zorganizować przy wyższych uczelniach kursy podnoszenia kwalifikacji zawodowych w zakresie agrotechnicznym, zootechnicznym i mechanizacji rolnictwa. Kursy te winny objąć doświadczonych praktyków rolnictwa, nie posiadających wykształcenia wyższego.

Zobowiązać Ministerstwo Rolnictwa i Ministerstwo PGR do organizacji doskonalenia pracowników na stanowiskach, wymagających kwalifikacji techników w drodze kursów kilkumiesięcznych z oderwaniem od produkcji oraz rozwinąć szkolenie zaoczne, połączone z systemem seminaryjnym.

2 Dla wzmocnienia kadr technicznych w POM i PGR należy:

a) zwrócić szczególną uwagę na szybkie wzmocnienie obsady warsztatów remontowych, stanowisk starszych mechaników POM, mechaników PGR, brygadzystów POM i skierować do tej pracy, na podstawie odpowiedniej kampanii wyświadczonej — kwalifikowanych, zdolnych pracowników z innych gałęzi gospodarki narodowej. Pracownikom, skierowanym do rolnictwa należy zapewnić odpowiednie warunki materialne i bytowe.

b) zorganizować co najmniej 6-miesięczne kursy dla szkolenia traktorzystów i brygadzystów, dotychczasowy bowiem system szkolenia traktorzystów i brygadystów w POM-ach, a także w PGR-ach na kilkutygodniowych kursach nie zapewnia możliwości osiągnięcia przez nich odpowiedniego poziomu kwalifikacji zawodowych.

3 W celu stworzenia warunków dla stabilizacji kadr specjalistów w służbie rolnej, w POM i PGR oraz należytych bezcennej do walki o wzrost produkcji rolnej, należy:

— zapewnić zmianę systemu płac, uwzględniając m. in. dodatki za wysługę lat i wykształcenie.

— udostępnić specjalistom kredyty na budownictwo indywidualne i hodowlę na przydzielonych im działkach rolniczych.

4 W celu wzmocnienia kierownictwa produkcji rolniczej należy:

a) zerwać ze szkodliwym funkcjonalizmem, polegającym na tym, że sprawami produkcji rolnej zajmują się tylko wydziały rolnictwa rad narodowych. Kierownictwo całokształtem spraw rolnictwa winny sprawować prezydium rad narodowych, które ponoszą pełną odpowiedzialność za rozwój produkcji rolnej na podległym im terenie.

b) przekształcić wydziały rolnictwa i leśnictwa wojewódzkich rad narodowych w wojewódzkie zarządy rolnictwa, celem stworzenia przy prezydium rad narodowych odpowiednio kwalifikowanych i operatywnych organów do bezpośredniego kierownictwa produkcją rolniczą.

Zarządom tym należy nadać większe uprawnienia i samodzielność. W powiatach, w których sektor socjalistyczny przeważa już w rolnictwie, należy także przekształcać wydziały rolnictwa i leśnictwa powiatowych rad narodowych w powiatowe zarządy rolnictwa.

c) bliżej powiązać pracę służby rolnej z terenem i oprzeć jej działalność o aktywność gromadzką, obejmującą przodow-

ników i nowatorów rolnictwa. Zerwać radykalnie ze szkodliwą praktyką odrywania służby rolnej od jej właściwych zadań.

d) zlikwidować przerost sprawozdawczości i jednocześnie zerwać z mechanicznymi metodami planowania rolnictwa, nie uwzględniającymi konkretnych warunków terenu.

5 Jednym z najważniejszych zadań Ministerstwa Rolnictwa i PGR jest rozszerzanie zasięgu propagandy rolniczej, podnoszenie jej poziomu. W tym celu należy rozszerzyć działalność odczytowo-pogadankową na wsi, sieć kursów upowszechnienia wiedzy rolniczej, wzmocnić propagandę poglądową przez zakładanie poletek pokazowych, organizowanie wystaw rolniczych, pokazów itp., rozszerzać działalność wydawniczą, zwłaszcza wydawanie afiszy i ulotek o konkretnych środkach i metodach walki o wyższe plony i rozwój hodowli.

6 Prawidłowe kierowanie rolnictwem wymaga oparcia się na wynikach nauki rolniczej oraz ściślejszego powiązania nauki z praktyką.

Ministerstwo Rolnictwa winno zapewnić koordynację działalności instytutów naukowo-badawczych rolnictwa i dbać, by tematyka prac tych instytutów odpowiadała przede wszystkim praktycznym potrzebom rolnictwa.

Podstawowym zadaniem instytutów naukowo-badawczych rolnictwa winno stać się, obok podnoszenia poziomu prac teoretycznych, szybkie przenoszenie do praktyki rolniczej w Polsce osiągnięć nauki radzieckiej i osiągnięć własnych.

W celu nadania właściwego kierunku pracom instytutów naukowo-badawczych należy przystąpić do prac przygotowawczych dla powołania centralnej naukowej instytucji rolniczej.

VIII

Zadania organizacji partyjnych w walce o wzrost produkcji rolniczej

Osiągnięcie nakreślonych zadań umocnienia sojuszu robotniczo-chłopskiego i szerszego, wszechstronnego rozwoju rolnictwa wymaga zmiany w stylu i metodach pracy partii na wsi, znacznego podniesienia poziomu pracy politycznej i organizacyjnej wśród mas pracujących chłopów, przezwyciężenia pokutujących jeszcze w niektórych ogniwach partyjnych błędnych koncepcji wynikających z niedoceniania możliwości wzrostu produkcji gospodarstw indywidualnych i z niewłaściwego rozumienia sojuszu robotniczo-chłopskiego. Wymaga to również usunięcia poważnych braków, a w wielu wypadkach i wypaczeń, jakie ujawniły się w praktycznej działalności terenowych instancji i organizacji partyjnych.

Podstawowymi brakami w dotychczasowej pracy masowo-politycznej były: niedostateczne wiązanie zadań politycznych z zadaniami walki o wzrost produkcji rolniczej, jednostronne odrywanie zadań walki o rozwój spółdzielczości produkcyjnej od wysiłków w kierunku podnoszenia produkcji i wzrostu dochodowości w gospodarstwach drobnouprawowych, od walki o lepsze zaspokajanie materialnych i kulturalnych potrzeb wsi. Nie zawsze dostateczna była troska o obronę interesów chłopów małorolnych, najbardziej narażonych na kulacki wyzysk.

Z niedocenianiem zagadnienia kierowania walką o rozwój rolnictwa wiązała się słabość pracy partyjno-organizacyjnej na wsi, a zwłaszcza słabość kierowania tą pracą ze strony instancji powiatowych i gminnych.

Jednym z wyrazów tej słabości była kampanijność w realizacji najważniejszych zadań politycznych i gospodarczych na wsi. Komitety wojewódzkie i powiatowe nie kierowały na codzień walką o wykonanie podstawowych zadań gospodarczych na wsi, pozostawiając te sprawy swym wydziałom rolnym, nie troszcząc się jednocześnie o właściwe zasilanie ich kadrami. Dalszym poważnym brakiem pracy partyjno-organizacyjnej była niedostateczna pomoc i opieka ze strony KP nad komitetami gminnymi i podstawowymi organizacjami w gromadach, spółdzielniach produkcyjnych, POM-ach i PGR-ach. Wskutek tego KW i KP odrywały się od terenu, nie wnikały głęboko i szczegółowo w warunki rozwijającej się na wsi walki klasowej, w konkretne sprawy, trudności i bolączki wsi, nie poczuwały się do odpowiedzialności za stan i rozwój produkcji rolniczej i stan jej zaopatrzenia na swoim terenie. Prowadziło to do osłabienia kierownictwa i pomocy dla masowych organizacji, a także — co jest szczególnie ważne — dla prezydiów rad narodowych; znalazło to wyraz przede wszystkim w sł-

(Ciąg dalszy na str. 7)

„O zadaniach rozwoju rolnictwa w latach 1954–1955 i o zapewnieniu niezbędnych środków dla wzrostu produkcji rolniczej”

(Ciąg dalszy ze str. 6)

bości pracy powiatowych i gminnych rad narodowych.

W celu szybkiego podniesienia pracy masowo-politycznej i partyjno-organizacyjnej na wsi należy:

1 Skupić uwagę terenowych instancji i organizacji partyjnych przede wszystkim na zadaniach walki o szybszy rozwój rolnictwa przez zacieśnianie sojuszu robotniczo-chłopskiego, rozwijanie wszystkich form spójni gospodarczej i mobilizację inicjatywy produkcyjnej chłopów małoprodukcyjnych i średniorolnych, spółdzielni produkcyjnych, pracowników w PGR-ach i POM-ach. Dla skutecznego kierowania wysiłkiem mas chłopskich i pracowników POM i PGR w walce o postęp produkcji rolniczej, o lepsze zaspokajanie materialnych i kulturalnych potrzeb mas pracujących wsi, o pełne wykonanie obowiązków wobec państwa ludowego, należy wzbogacić formy i metody partyjnej agitacji i propagandy, znacznie rozszerzyć sieć agitatorów partyjnych i bezpartyjnych, w audycjach radia i w prasie omawiać szerzej, bardziej konkretnie i bardziej żywo problemy produkcji rolniczej, popularyzować przodujące metody i wyniki pracy mistrzów urodzaju i hodowli, aktywizować korespondentów rolnych.

Aktyw partyjny, obok ciągłego podnoszenia poziomu polityczno-ideologicznego, winien uźródlić się w znajomości podstawowych zagadnień rolnictwa, ekonomiki rolnictwa i agrotechniki z uwzględnieniem warunków swego terenu. Pozwoli to instancjom partyjnym konkretnie i bardziej wnikliwie kierować pracą organizacji partyjnych, działalnością członków partii w radach narodowych i w organizacjach masowych na wsi.

2 Realizować wypracowaną leninowską politykę sojuszu robotników i chłopów: silniej oprzeć się o biedotę, wytrwale zacieśniać sojusz ze średniakiem, konsekwentnie ograniczać i izolować kułaka.

Wymaga to usunięcia braków w pracy partyjnej, wynikających z niedostatecznej troski o rozwój wydajności i dochodowości gospodarki chłopów małoprodukcyjnych, o skuteczną ich obronę przed wyzyskiem kułackim, o pobudzenie ich aktywności politycznej i produkcyjnej. W szczególności należy dbać o właściwą organizację pomocy sąsiedzkiej i pracy GOM dla chłopów średniorolnych i małoprodukcyjnych, zwłaszcza nie posiadających koni oraz przestrzegać, by środki przeznaczone przez państwo ludowe na pomoc dla chłopów średniorolnych i małoprodukcyjnych, wykorzystywane były zgodnie z ich przeznaczeniem.

Ugruntować wśród chłopów średniorolnych przekonanie, że wielostronny rozwój ich gospodarki, w szczególności rozwój hodowli, zapewni im szybszy wzrost dochodów i przyczyni się równocześnie do wzrostu całej gospodarki narodowej.

Wspólnie z bezpartyjnymi chłopami pracującymi, organizacje partyjne powinny ustalać konkretne sposoby i środki wykorzystania rezerw produkcyjnych danej gromady i gminy.

Prawidłowe wykonanie tych zadań wymaga nieustannej czujności dla paraliżowania działań kułaka, zmierzających do podważenia zaufania chłopów pracujących do władzy ludowej.

Organizacje partyjne na wsi powinny przypilnować, aby realizowane były ściśle przepisy i zarządzenia władzy ludowej, zmierzające do ograniczenia kułackiego wyzysku i pełnego wykonywania przez kułaków obowiązków wobec państwa, winny zwalczać pobłażliwość wobec kułackich włchrzeń, a zarazem przeciwdziałać łamaniu praworządności ludowej wobec gospodarstw kułackich.

3 Nieustannie wzmacniać aktywność i hart organizacji partyjnych w walce o dalszy rozwój spółdzielczości produkcyjnej oraz umocnienie istniejących spółdzielni, torując w ten sposób drogę do socjalistycznej przebudowy wsi. Zabezpieczać ściślejszą więź polityczną, gospodarczą i kulturalną między załogami POM-ów i PGR-ów a spółdzielniami produkcyjnymi działającymi w ich zasięgu.

Wzmocnić kierownictwo i opiekę komitetów powiatowych nad wydziałami politycznymi POM.

Pogłębić łączność między spółdzielnią produkcyjną a małorolnymi i średniorolnymi chłopami w gromadzie, przełamując istniejące gdzieś tendencje do izolowania się spółdzielców od reszty wsi.

4 Usprawnić metody kierowania organizacjami partyjnymi na wsi. Wymaga to: zerwania z metodami doraźnego, kampanijnego kierowania podstawowymi organizacjami partyjnymi, — ustalenia systematycznych i stałych form pomocy dla organizacji partyjnych na wsi, opartych o rzeczywistą znajomość warunków danego terenu, — ustalenia odpowiedzialności poszczególnych członków instancji partyjnych i pracowników politycznych aparatu KP za pracę partyjną w określonych gminach, gromadach i PGR, — wydzielenia najbardziej odpowiedzialnych i doświadczonych pracowników dla kierowania pracą partyj-

no-polityczną POM, ich wydziałów politycznych i obsługiwanych przez nie spółdzielni produkcyjnych.

Aktywiści ci winni stale i systematycznie pomagać organizacjom partyjnym w przygotowaniu zebrań partyjnych, uczestniczyć w zebraniach, czuwać nad przestrzeganiem demokracji wewnątrzpartyjnej, rozwijaniem krytyki i samokrytyki, przydziałem zadań partyjnych członkom i kandydatom partii oraz wskazywać im konkretne metody mobilizowania mas do wykonania zadań rozwoju rolnictwa. Główna uwaga KP winna być zwrócona na podniesienie poziomu politycznego organizacji partyjnej na wsi, uczynienie z niej przodującej siły w gromadzie, spółdzielni produkcyjnej i PGR, wychowanie członków i kandydatów partii, by swą postawą w pracy zawodowej i społecznej służyli przykładem szerokim rzeszom bezpartyjnych.

W oparciu o linię polityczną partii na wsi należy wzmacniać istniejące organizacje partyjne w gromadach i budować nowe organizacje gromadzkie, dążąc systematycznie do likwidowania „białych plam”.

5 Zapewnić właściwe metody kierowania radami narodowymi.

Wymaga to podniesienia kierowniczej roli i odpowiedzialności rad narodowych za bezpośrednie wykonanie uchwał partii i rządu, zwłaszcza w dziedzinie podnoszenia produkcji rolniczej, usprawnienia zaopatrzenia wsi, rozwoju przemysłu terenowego i przedsiębiorstw usługowych.

Dla spełnienia tych zadań niezbędne jest, by rady narodowe wnikliwie reagowały na wszystkie potrzeby i bolączki ludności pracującej, śmiało rozwijały inicjatywę i kontrolę społeczną na gromadzie i gminie. Zapewni to skupienie wokół rad narodowych szerokiego bezpartyjnego aktywizmu chłopskiego, zacieśni ich więź z masami, ożywi działalność komisji rad, podniesie autorytet rad narodowych jako terenowych organów władzy ludowej.

Należy przezwyciężyć istniejące w niektórych instancjach partyjnych tendencje do komenderowania aparatem rad narodowych oraz do zastępowania przydyków rad w ich działalności.

6 Pogłębić więź partii z masami pracującymi wsi przez znaczne rozszerzenie działalności masowych organizacji społecznych i skierowanie ich uwagi na zadania walki o rozwój rolnictwa w gospodarce indywidualnej, spółdzielniach produkcyjnych i PGR.

Terenowe instancje i organizacje partyjne winny:

a) zwrócić szczególną uwagę na zwiększenie roli organizacji ZMP na wsi w walce o rozwój rolnictwa. Młodzież ZMP-owska winna jak najbardziej czynnie uczestniczyć w wprowadzaniu nowych przodujących metod pracy w rolnictwie.

Należy zapewnić szeroki udział młodzieży wiejskiej w podnoszeniu wszystkich dziedzin produkcji rolniczej w gromadzie oraz w ożywieniu jej życia społecznego i kulturalnego.

b) ożywić pracę wśród wiejskich kobiet pracujących, którym przypadały poważne zadania w walce o wzrost produkcji rolniczej, zwłaszcza w dziedzinie hodowli.

W tym celu należy m. in. wzmocnić opiekę nad kołami gospodyń wiejskich oraz nad działalnością związków zawodowych wśród kobiet — pracownic i członków rodzin pracowników PGR, śmiało wysuwać kobiety do prac w radach narodowych i w ich komisjach, do kontroli społecznych sklepów, gminnych spółdzielni „Samopomocy Chłopskiej” i punktów skupu produktów hodowlanych, pobudzać inicjatywę społeczną i aktywność produkcyjną kobiet w spółdzielniach produkcyjnych.

c) zapewnić ożywienie działalności Związku Samopomocy Chłopskiej. Zadaniem kół ZSCH winno być prowadzenie pracy uświadamiającej i propagandowej w zakresie upowszechnienia przodujących osiągnięć i doświadczeń w rolnictwie, organizowanie kół hodowców, plantatorów roślin przemysłowych itp. Koła ZSCH powinny również współdziałać w organizowaniu wystaw rolniczych i konkursów hodowlanych, rozwijać współzawodnictwo o wzrost produkcji w gromadzie i między gromadami.

d) zapewnić ściśle przestrzeganie zasad samorządu spółdzielczego w spółdzielniach produkcyjnych i w gminnych spółdzielniach SCH, aktywny udział członków spółdzielni w zarządzaniu i w kontroli jej działalności, sprawne działanie komitetów członkowskich przy sklepach GS i na punktach skupu.

e) znacznie zwiększyć udział związków zawodowych w walce o rozwój rolnictwa uspołecznionego, rozwijać szerzej i pogłębiać formy ruchu łączności ze wsią.

Organizacje związkowe w PGR-ach i POM-ach winny kierować masowym socjalistycznym współzawodnictwem pracy, troszczyć się o polepszenie warunków bytowych załóg, o pełne wykorzystanie funduszy przeznaczonych na cele specjalne i kulturalne, prowadzić szeroką działalność kulturalno-oświatową.

Organizacje związkowe w zakładach przemysłowych, budownictwie itp. winny zwrócić szczególną uwagę na pracę wśród robotników dojeżdżających ze wsi i zapewnić ich aktywny

udział w walce o podnoszenie produkcji rolniczej.

f) rozwinąć pracę partyjną wśród coraz liczniejszej na wsi warstwy inteligencji.

Nauczyciele, pracownicy służby zdrowia, agronomowie, zootechnicy, mechanizatorzy i pracownicy instytucji kulturalnych powinni odegrać poważną rolę w walce o wzrost produkcji rolniczej i o socjalistyczną przebudowę wsi.

Wymaga to otoczenia opieką inteligencji wiejskiej, troski o podniesienie jej poziomu ideologicznego i zapewnienie jej odpowiednich warunków dla coraz wydajniejszej pracy, przyskakiwania się jej uwagom i wnioskom, wysuwania i aktywizowania inteligencji wiejskiej w pracy społecznej.

7 Zwrócić szczególną uwagę na zapewnienie ściślejszej współpracy organizacji partyjnych na wsi z terenowymi organizacjami Zjednoczo-

nego Stronnictwa Ludowego. Posiada to duże znaczenie dla wzrostu aktywności chłopów pracujących.

W pracy nad podniesieniem produkcji rolniczej, członkowie partii winni wszędzie, gdzie istnieją organizacje ZSL, uzgadniać z nimi metody i sposoby działania, przyciągać ZSL-owców do jak najczynniejszego udziału w walce o rozwój rolnictwa.

8 Organizacje partyjne na wsi, realizując linię polityczną i politykę gospodarczą partii i rządu, mobilizując najszersze rzesze bezpartyjnych do walki o wykonanie postanowionych przez partię zadań, staną się rzeczywistą awangardą wielkiego ruchu milionów pracujących chłopów i robotników rolnych, walczących o rozwój produkcji rolniczej jako podstawowego czynnika przyspieszenia wzrostu stopy życiowej ludzi pracy na wsi i w mieście.

Wielki – realny – bliski

(Dokończenie ze str. 1)

chy) — jest skalą w naszej historii niespotykaną, przełomową.

Ale obok tych wielkich, porównawczych osiągnięć w uprzedzonym kraju, w umocnieniu naszej obronności i niepodległości, w budownictwie — wystąpiły w toku realizowania planu sześciolatniego pewne nierówności w rozwoju gospodarki narodowej. Przede wszystkim — i to właśnie zaczęły na temple wzrostu poziomu życia i stało się hamulcem dla dalszego rozwoju gospodarki narodowej — przede wszystkim wystąpiła nadmierna nierównowaga między rozwojem przemysłu a rozwojem rolnictwa. Dość powiedzieć, że w okresie lat 1950–53 produkcja przemysłowa wzrosła (w stosunku do 1949 r.) o 115 proc., natomiast produkcja rolna tylko o 9 proc. Porównajmy tylko i spróbujmy sobie uświadomić: 115 i 9.

Jakie były przyczyny pogłębień tej nierównowagi? Jaką rolę odegrały dysproporcje między zbyt wolnym rozwojem rolnictwa a szybkim rozwojem przemysłu i szybko rosnącymi potrzebami ludności pracującej? Jakie były przyczyny pogłębień nierównowagi w rozwoju, której głębokie źródła ujawniło już VII Plenum Komitetu Centralnego PZPR w 1952 r.? I dlaczego rolnictwo nasze nie wykonało w pełni nawet zadań, ustalonych dlań w planie sześciolatnim na okres lat 1950–53? (Zadania te wykonane zostały tylko w 82 proc.).

Na te pytania tezy przedzjadłowe odpowiadają z całą konieczną jasnością. Niezadowolający rozwój rolnictwa spowodowały niewystarczająca pomoc produkcyjna dla rolnictwa, i brak koncentracji wysiłków dla osiągnięcia rozwoju rolnictwa, i częste fakty wypaczania w praktyce zasad sojuszu robotniczo-chłopskiego, i niedostateczne wykorzystywanie przez małorolne i średniorolne gospodarstwa możliwości powiększania produkcji rolniczej, i niedostateczny wzrost produkcji sektora socjalistycznego w rolnictwie, i — przyczyna ostatnia, ale wcale nie najmniej ważna — niekorzystne warunki klimatyczne i atmosferyczne —

700 miliardowy deficyt budżetowy

— oto skutki wojennej polityki rządu francuskiego

PARYŻ (PAP)

Rząd francuski obraduje obecnie nad ustaleniem preliminarza budżetowego na rok przyszły. Według informacji prasy, zadaniem to nastręcza rządowi wielkie trudności. „L'Humanité” przypomina, że jak wynika z oświadczenia ministra Faure'a na posiedzeniu parlamentarnej komisji finansowej, deficyt budżetowy w roku 1954 zapowiada się na sumę 700 miliardów franków. Rząd zastanawia się nad możliwościami pokrycia lub przynajmniej zmniejszenia tego deficytu. Ma to nastąpić przede wszystkim w drodze dalszej redukcji kredytów na inwestycje i inne cele cywilne. Niewykluczone jest również podwyższenie podatków.

które występowały w ciągu ostatnich trzech lat.

Wniosek?

„Nierównowaga pomiędzy rozwojem przemysłu a rozwojem rolnictwa przybrała charakter poważny, hamujący dalszy rozwój gospodarki narodowej. Przewyższenie tej nierównowagi jest głównym zadaniem naszej polityki gospodarczej, zadaniem, od którego wykonania zależy wzrost stopy życiowej mas pracujących, zadaniem, wokół którego winna koncentrować się uwaga całej partii, państwa ludowego i jego organów” — głosi przyjęte przez IX Plenum KC PZPR tezy do dyskusji przedzjadłowej.

W tych tezach mamy jednak

nie tylko wnioski ogólne, ale również zespół konkretnych środków, których łączne zastosowanie pozwoli w ciągu najbliższych dwóch lat osiągnąć wzrost produkcji rolniczej i produkcji przemysłu-towarów szerokiego spożycia.

I znówu ograniczymy się tu do omówienia spraw tylko najistotniejszych.

Przede wszystkim musimy zrozumieć, że to właśnie dotychczasowy, szybki rozwój przemysłu środków wytwórczości (tj. przemysłu ciężkiego) pozwala nam dziś podjąć energiczny i zdecydowany wysiłek w kierunku przyspieszenia wzrostu produkcji rolniczej oraz produkcji towarów konsumpcyjnych i dalszego zwiększenia budownictwa mieszkaniowego, komunalnego itd. Dotychczasowe osiągnięcia w rozwoju przemysłu ciężkiego pozwalają nam dokonać nowego rozstawienia naszych sił i zasobów — bez zaniechania dalszego rozwoju produkcji środków wytwórczych, tej podstawy rozwoju kraju oraz naszej obronności. Pozwalają nam te osiągnięcia dokonać przesunięcia w nakładach inwestycyjnych na rzecz rolnictwa, na rzecz przemysłów produkujących artykuły masowego spożycia, na rzecz budownictwa mieszkaniowego i komunalnego, na rzecz urządzeń kulturalnych i socjalnych, służących ludziom pracy.

O wielkości tych przesunięć — a wiemy, jak rozległa jest skala corocznych naszych inwestycji, świadczą następujące dane: nakłady inwestycyjne na rozwój rolnictwa wzrosną (w porównaniu z 1953 rokiem) o 45 procent, na rozwój przemysłu artykułów konsumpcyjnych o 38 proc., na budownictwo mieszkaniowe i komunalne o 26 proc., na budownictwo urządzeń socjalnych i kulturalnych o 34 proc.

O wielkości tych przesunięć w nakładach inwestycyjnych mówią dane, zawarte w tezie 55. Czytamy tam, iż nakłady inwestycyjne w latach 1954–55 należy utrzymać w zasadzie na tym samym poziomie, co w roku 1953. Oznacza to — przy wzroście dochodu narodowego — zmniejszenie udziału akumulacji (środków gromadzonych przez państwo na inwestycje), w podziale dochodu narodowego. Odstępek akumulacji ma być zmniejszony z 25 proc. dochodu narodowego w roku 1953 do około 20 proc. w roku 1955. Odpowiednio wzrośnie udział spożycia w dochodzie narodowym. A co konkretnie oznacza owa różnica 5 procent, uprzytomnijmy sobie, jeśli przypomnimy, że dochód narodowy w 1955 r. osiągnie około 160 miliardów zł. Sama więc różnica, płynąca ze zmniejszenia odsetka akumulacji, wyniesie ok. 8 miliardów zł!

O wielkości wyników przesunięcia w nakładach inwestycyjnych oraz o tendencjach naszej polityki gospodarczej możemy wyobrazić sobie, iż w okresie lat 1954–55 tempo wzro-

stu produkcji grupy A (przemysłu środków wytwórczości) i grupy B (przemysłu artykułów konsumpcyjnych) kształtować się będzie w zasadzie na tym samym poziomie. A przecież wiemy, jak ogromne jest tempo wzrostu produkcji naszego ciężkiego przemysłu.

O wielkości wyników koncentracji wysiłków i zasobów mówi także przewidywany w ciągu 1954–55 r. wzrost globalnej produkcji rolniczej o około dziesięć procent. Jeśli zważyć, że globalna masa produkcyjna naszego rolnictwa jest, mimo wszystko, w bieżącym roku w przeliczeniu na 1 mieszkańca o 30 proc. wyższa niż w 1938 roku — daje to wyobrażenie o rozmiarach wzrostu produkcji rolniczej, który musimy osiągnąć i osiągniemy.

Nie tylko przez koncentrację nakładów inwestycyjnych i przez wszechstronną pomoc państwa, zarówno dla rolnictwa spółdzielczego, jak i indywidualnego, ale także przez zwiększenie zainteresowania materialnego chłopstwa pracującego w podnoszeniu produkcji. Albowiem dostawy obowiązkowe mają być utrzymane w latach następnych w nie zwiększających się rozmiarach. Mimo że — dzięki pomocy państwa — nastąpi znaczny wzrost produkcji.

Przez szybkie, w ciągu najbliższych dwóch lat, zwiększenie produkcji rolniczej oraz produkcji przemysłu lekkiego i spożywczego, przez zmniejszenie kosztów własnych — stworzono będą warunki dla zwiększenia w ciągu lat 1954 i 1955 realnej wartości płac pracowniczych o ok. 15 proc. i dochodów pracujących chłopów o ok. 15 proc. Wzrost realnej wartości dochodów zrealizowany będzie w drodze „stopniowej obniżki cen artykułów konsumpcyjnych, wzrostu płac w oparciu o zwiększenie wydajności pracy, wzrostu produkcji i towarowości gospodarstw chłopskich”.

Jest to program wielki, jest to program realny. Jest to program bliski. Nie zaniedbując dalszego rozbudowywania wszechstronnej siły naszej Ojczyzny — mamy oto przed sobą namacalną perspektywę trwałej poprawy bytu.

Ale ten realny i bliski program nie realizuje się automatycznie, samoczynnie. To jest program działania. Żywa, pulsująca faktami treścią wypełniony go my. My wszyscy — partyjni i bezpartyjni: robotnicy, chłopcy i inteligencja pracująca, którym cel wskazuje i którym do celu prowadzi awangarda naszej klasy robotniczej, kierownictwa siła narodu — Polska Zjednoczona Partia Robotnicza. B. W.

Władze bonnskie pokrzyżują Holandii swoje pazury

HAGA (PAP)

Holenderskie koła gospodarcze są silnie zaniepokojone polityką władz bonnskich, które utrudniają statkom holenderskim żeglugę na Renie. Prawo pierwszeństwa w żegludze na Renie, przyznane Niemcom za zgodą w 1945 r. przez amerykańskie, angielskie i francuskie władze okupacyjne, wykorzystywane jest obecnie przez rząd bonnski dla celów konkurencji z Holandią. Polityka władz bonnskich prowadzi do tego, że statki holenderskie są niemal całkowicie pozbawione możliwości korzystania ze wspomnianej drogi wodnej.

Oszczędzamy energię elektryczną w godzinach szczytu

Warunki konkursu

1. W konkursie może wziąć udział każdy odbiorca energii elektrycznej;
2. Odbiorca biorący udział w konkursie winien:

a) wypełnić czytelnie zamieszczone poniżej zgłoszenie;

b) przelać je w terminie do dnia 15 bm. (obowiązuje data stempla pocztowego) na adres: redakcja „Głosu Wielkopolskiego” w Poznaniu, ul. Grunwaldzka 19 w kopercie z napisem „Konkurs”.

Konkurs trwa do dnia 28 lutego 1954 r. Po tym terminie wśród wszystkich uczestników konkursu, którzy wykonają podjęte zobowiązanie zostaną rozlosowane liczne cenne nagrody, m. in. 3 radioaparaty, aparat fotograficzny, teczki skórzane, 3 rowery itd.

Szczegółowy wykaz nagród podamy w najbliższych numerach „Głosu”.

Informacji w sprawach Konkursu udziela Zakład Zbytu Energii Elektrycznej w Poznaniu, ul. Nowowiejskiego 11, pok. 88, tel. 80-71, wew. 120.

Biblioteka Gminna w Przywidzu (województwo gdańskie) założona została w 1949 roku. Posiada ona 2300 tomów oraz 6 punktów bibliotecznych w okolicznych gromadach.

Na zdjęciu: bibliotekarka wydaje książki Janinie Roda i Annie Skrobów
CAF — Fot. Uklejewski

Z Wielkopolski

Strażacy ostrowscy zorganizowali strzelanie z wiatrówek o wartościowe nagrody. Strzelanie które trwać będzie do 11 grudnia, odbywa się w świetlicy OSP przy ul. Staszica 1. (M. P.)

Pracownicy PZGS w Wągrowcu pomogli przy zorganizowaniu zbiorowych transportów zboża, ziemniaków, i żywyca. W 20 transportach chłopcy dostarczyli 410 ton ziemniaków. W dwóch zbiorowych odstawach żywyca, przywieziono 18.500 kg bekoniów oraz większą ilość krów i cieląt. (Kdw)

Zgłoszenie

udziału w konkursie „Oszczędzamy energię elektryczną w godzinach szczytu”.

Nazwisko

Imię

Adres

Niniejszym zgłaszam swój udział w Konkursie ZZEE i „Głosu Wielkopolskiego”.

MOJE ZOBOWIĄZANIE

W okresie obciążenia szczytowego będę używał:

1. żarówki o łącznej mocy watt
2. inne odbiorniki (wymienić nazwę oraz podać przypuszczalną moc

Ponadto stosować się będę do obowiązujących zarządzeń w zakresie korzystania z energii elektrycznej w godzinach szczytu wieczorowego. W wyniku mego zobowiązania zaoszczędzę watt.

Zobowiązanie podjęte będę realizował od 15 listopada br. do dnia 28 lutego 1954 roku.

podpis

Obwieszczenia

Dyrekcja Okręgowa Kolei Państwowych w Poznaniu zawiadamia, że z dniem 31 października br. kasy biletowe wznówią sprzedaż biletów powrotnych. Również z tym dniem zgodnie z postanowieniami pkt. 5, § 13 Taryfy osobowej, bagażowej i ekspresowej PKP Część I wprowadza się oznaczanie wszelkich biletów na odległość do 75 km w jednym kierunku porą dnia wyjazdu, a mianowicie: od godz. 0.01 do 8, 8.01 do 13, 13.01 do 19 i 19.01 do 24.

Przy nabyciu biletu podróżny obowiązany jest wskazać czas wyjazdu pociągu, którym zamierza wyjechać. Bilet użyty do przejazdu w późniejszej porze dnia niż wskazano na bilecie, traci swoją ważność, jeżeli nie został poświadczony przez organa stacyjne na odpowiednią późniejszą porę dnia wyjazdu. K2434

Sprzedaż

DRZEWKA OWOCOWE

drzewa i krzewy ozdobne w dużym wyborze — poleca

Państwowe Technikum Rachunkowości Rolnej w Koźminie, pow. Krotoszyn. K2419

Barbara Czeszewska

nasza ukochana siostra, szwagierka i ciocia, zmarła dnia 4 listopada 1953 r. w Poznaniu.

Pogrzeb odbędzie się w sobotę, 7 bm., o godz. 15, na cmentarzu na Junikowie. Nabożeństwo żałobne odprawione zostanie w poniedziałek, 9 bm., o godz. 6.15, w kościele Zbawiciela, przy ul. Fredry.

W głębokim smutku pogrążona rodzina

Zguby

26 października br. zostawiono w autobusie Oborniki — Poznań teczkę z mikroskopem. Znalazcę proszę o zwrot za wynagrodzeniem. Czesław Piątek, Murwana Goślina, Poznańska 2. 16357g

Dnia 23. 10. 1953 pozostawiono w pociągu Kalisz — Wrocław teczkę, zawierającą film „Maszynę prostą”, pieczęć: Okręgowy Zarząd Kin Poznań, Kino Oświatowe 513, dokumentację rachunkową na wrzesień, październik. 17099p

Zgubiono kartę meldunkową. Pelagia Popowska, Poznań, Matejki 68. 16386g

Dnia 5 listopada 1953 zmarła nasza ukochana matka, teściowa i babka, śp.

z Stawniaków
Jadwiga Adamczakowa

Pogrzeb odbędzie się w sobotę, 7 bm., o godz. 11.10 z kaplicy cmentarnej na Górczynie.

Strapiiona rodzina
Poznań, Hetmańska 13. 16583g

Dnia 4 listopada 1953 r. zmarł po ciężkich cierpieniach nasz ukochany ojciec, teść i dziadek, śp.

Karol Rosiński

przeżywszy lat 80.

Pogrzeb odbędzie się w sobotę, 7 bm., o godz. 10.50 z kaplicy cmentarnej na Górczynie.

W ciężkim smutku pogrążeni córka, zięć i wnuki
16608g

Dnia 4 listopada 1953 r. zmarł mój najdroższy mąż, ojciec, teść, brat, szwagier, kuzyn i wujek, śp.

Ksawery Wojcieszak

przeżywszy lat 60.

Pogrzeb odbędzie się w sobotę, 7 bm., o godz. 10.30 z kaplicy cmentarnej na Górczynie.

W smutku pogrążeni żona z dziećmi i rodzina
Poznań, Siemiradzkiego 2. 16597g

Dwa miesiące przed terminem

Sukces załogi Wielkopolskich Zakładów Mechanicznych

31 października o godz. 9.30 w Wielkopolskich Zakładach Mechanicznych w Ostrowie Wlkp. rozległ się głos syreny. Po chwili z głośników zakładowego radiowęzła padł radosny meldunek: „Wykonaliśmy roczny plan produkcji”.

Po południu sala świetlicy wypełniła się po brzegi twórcami sukcesu. Wśród 77 nagrodzonych premiami pracowników

zakładów na specjalne wyróżnienie zasługują przodownicy: Roman Adamski, Jan Woźniczka, Mieczysław Lebica i Antoni Krysiak.

Wykonanie planu na dwa miesiące przed terminem, to wynik długofalowego współzawodnictwa realizacji zobowiązań i dobrej współpracy między kierownictwem, organizacją partyjną, radą zakładową i załogą.

Droga do tego sukcesu nie była łatwa.

Za styczeń br. planu nie wykonano. Już jednak w marcu załoga nie tylko nadrobiła zaległości, ale znacznie przekroczyła plan kwartalny. Na szczególne uznanie zasługuje inicjatywa Romana Adamiaka, który usunął przeszkodę w produkcji działu obróbki mechanicznej drzewa i stolarni.

Wprowadzona z dniem 1 lipca rewizja norm i płac przyczyniła się nie tylko do uregulowania dysproporcji w płacach, ale również do dalszego znacznego podniesienia wydajności pracy. W pierwszej dekadzie lipca wydajność ta wzrosła o 6 proc., w drugim kwartale o 18 proc., w trzecim o 26 proc. w stosunku do czerwca.

Celem powiększenia liczby wykwalifikowanych robotników urządzono w Zakładach kurs teoretyczny dla młodzieży, który ukończyło 40 osób. Obecnie odbywa się dalsze szkolenie teoretyczne rzemieślników, mające na celu zdobycie wyższych kwalifikacji fachowych. (M. P.)

5 milionów złotych oszczędności

W dniu 27 ub. m. załoga Kaliskich Zakładów Tworzyw Sztucznych zameldowała o wykonaniu czwartego roku planu 6-letniego. A więc roczny plan produkcyjny wykonano dwa miesiące i trzy dni przed terminem.

Do osiągnięcia tego sukcesu przyczyniło się w dużej mierze współzawodnictwo, w którym bierze udział 92 proc. załogi. Wśród współzawodniczących na wyróżnienie zasługują przodujący robotnicy: Danuta Gliczyńska, wykonująca 252 proc. normy, Bolesław Sobiecki — 248 proc. normy.

Przedterminowe wykonanie planu przyniosło zakładowi 5 milionów złotych oszczędności. (J. W.)

Teatr gnieźnieński stosuje nowe formy współpracy z widzami

Państwowy Teatr w Gnieźnie wprowadza nowe formy współpracy z widzami. Niedawno na przykład odbyła się próba generalnej komedii Fr. Zablockiego „Zabobonnik” dyskusja, w czasie której liczni dyskutanci spośród miejscowego aktywu kulturalno-społecznego zadawali aktorom i kierownikowi teatru wiele pytań dotyczących zarówno wystawionej sztuki, jak i pracy teatru. Dyskusje tego rodzaju odbywać się będą częściej.

Z inicjatywą Koła ZMP przy teatrze zainaugurowano cykl odczytów popularizujących zagadnienia teatralne. Pierwszy odczyt odbył się 30 ubiegłego mies. Po odczyty zatytuowanym „Teatr w ZSRR”, wygłoszonym przez kierownika literackiego teatru, Zdzisława Gilewskiego, wywiązała się dyskusja.

Państwowy Teatr w Gnieźnie zaproponował również szkołom gnieźnieńskim zorganizowanie spotkań aktorów z młodzieżą. (—)

Ze sportu

Dla uczczenia Wielkiego Października

Młodzież szkolna zrzeszona w „Zryw” przy Technikum Lesnym w Rogoźnie w powiecie międzyrzeckim, dla uczczenia Wielkiej Rewolucji Październikowej zorganizowała Spartakiadę lekkoatletyczną, w której wzięło udział 380 zawodników. Masowy udział w zawodach ZMP-owców — uczni Technikum Lesnego świadczy o znaczeniu ważności rozwoju kultury fizycznej i był jednocześnie najlepszą propagandą sportu.

W kilkudniowych walkach sportowcy „Zrywu” realizowali podjęte zobowiązania pobicia rekordów życiowych i szkoły.

Z osiągniętych wyników należy wymienić: skok wzwyż Jana Kopyty — 1.66 m, rzut granatem — 59,17 m, Tadeusza Koldziejczaka, skok w dal — 5,90 m.

Wśród 19 walczących w trzech grupach drużyn najlepiej zaprezentowały się drużyny Kolejarza I i II — obie zajmują przodujące miejsce w swych grupach. Dobry poziom wykazały zespoły Unii — Drukarz, Spółni i Stali. Juniorzy Gwardii zajmują pierwsze miejsce w grupie trzeciej przed jedenastką sw. rzędzkiej Unii.

Wyniki ostatnich rozgrywek trzech grup są następujące: Budowlani (Poznań) — Budowlani (Zab.) 7:1, Unia — Drukarz — 7:3 i gnieźnieńskie Ogniwo 10:0.

Pojedynek Spójni (Poznań) z Budowlanymi zakończył się tym razem szczęśliwie dla Spójni — 6:4.

6 KRONIKA LISTOPAD

PIATEK
Leonarda

Słońce w.: 6.40
zach.: 15.59

Po krótkotrwałych rannych przejaśnieniach w ciągu dnia zachmurzenie duże z możliwością drobnych opadów w godzinach późniejszych. Nocą temperatura w pobliżu 0 st. Dniem maksymalna ok 7 st. Wiatry słabe, później umiarkowane z kierunków południowo-wschodnich.

41 spółdzielnia produkcyjna

w powiecie żnińskim

Chłopi z gromady Redczyce (powiat Żnin) realizując Czyn Październikowy, zorganizowali ostatnio w swojej gromadzie Rolniczą Spółdzielnię Wytwórczą i nadali jej nazwę: „Rewolucja Październikowa”.

Członkowie 41 spółdzielni produkcyjnej w powiecie żnińskim wybrali zarząd, w skład którego weszli: Franciszek Nyka — przewodniczący, Stanisław Jedlikowski i Franciszek Wojciechowski — członkowie. (ke)

REDAKCJA: Poznań, ul. Grunwaldzka nr 19, 11 ptr., telefon nr nr 62-70, 64-75.
DRUKARNIA: — Zakłady Graficzne im. M. Kasprzaka Poznań
K-4-52118

Kolejarz i Gwardia prowadzą w mistrzostwach piłkarskich juniorów

Jesenna kolejka mistrzostw juniorów miasta Poznania zakończona zostanie w najbliższą niedzielę. Do drugiej serii rozgrywek staną juniorzy na wiosnę przyszłego roku.

Wśród 19 walczących w trzech grupach drużyn najlepiej zaprezentowały się drużyny Kolejarza I i II — obie zajmują przodujące miejsce w swych grupach. Dobry poziom wykazały zespoły Unii — Drukarz, Spółni i Stali. Juniorzy Gwardii zajmują pierwsze miejsce w grupie trzeciej przed jedenastką sw. rzędzkiej Unii.

Wyniki ostatnich rozgrywek trzech grup są następujące: Budowlani (Poznań) — Budowlani (Zab.) 7:1, Unia — Drukarz — 7:3 i gnieźnieńskie Ogniwo 10:0.

Pojedynek Spójni (Poznań) z Budowlanymi zakończył się tym razem szczęśliwie dla Spójni — 6:4.

Teatry

OPERA — g. 19

„Otello”

POLSKA — g. 19

„Stefan Czarniecki”

NOWY — g. 19 —

„Grzech”

KOMEDIA MUZYCZNA — g. 19.30 „Bałik gospodarski”

MEŁODEGO WIDZA — g. 19.30 „Zajac Chwalipięta”

TEATR SATYRYKOWY — g. 20.15 — „Siódme poty”

PAŃSTWOWY TEATR Z GNIEZNA:

Wyrzysk: — „Zabobonnik”

Kina

APOLLO — g. 15, 17.30 i 20 — „Rewizor”

BALTYK — g. 13.30, 16, 18.30 i 21 — „Rewizor”

RIALTO — g. 14, 16, 18 i 20 „Jak hartowała się stal”

CO GDZIE KIEDY

MUZA — g. 11, 14, 16, 18 i 20 „Bogata nierzeczona”

WARTA — g. 13.30, 15 i 16.30 — „Mikołaj Gogol”, g. 20 „Antoni Iwanowicz gniewa się”

PIAST — g. 19 — „As wywiadu”

METALOWIEC — g. 17 i 19.30 „Tajemnica szybu naftowego”

PUSZCZYKOWO — g. 20 — „As wywiadu”

Wystawy

SALE Prez. MRN — g. 10-19 „Wielki Proletariat”

CBWA al. Marcinkowskiego 28 — g. 10-18 „Sztuka realizmu socjalistycznego w Związku Radzieckim i krajach demokracji ludowej”

MUZEUM NARODOWE — g. 13-19 „Ceramika i srebra rosyjskie”

Radio

Program II

fala Poznań 249 m

Wiadomości: 5.05, 6.30, 7.55, 12.04, 17, 18.45 (P), 21, 23.50

Muzyka: 5.20, 6.15, 6.45, 6.50, 7.20 — poranna 12.15 ranna, 12.15 — na swojską nutę, 13 — koncert ork. rozgł. szczebińskich, 13.40 — utwory fortepianowe kompozytorów polskich, 15 — Dworzak: tancie słowiański nr 4 i 5, 16 — utwory wiolonczelowe, 16.20 (P) — uwertury do oper kom. rosyjskich 17.20 (P) — utwory

kompozytorów polskich i radzieckich 17.40 (P) — utwor: Chopina, 18 — rozrywkowa, 18.40 (P) — muzyka, 18.55 (P) — muzyka, 19.10 (P) — melodie taneczne, 19.30 — muzyka i aktualności, 20.20 — muzyka radziecka 21.30 taneczna, 22.20 — z cyklu: utwory fortepianowe, 22.43 — taneczna, 22.53 — trio fortepianowe

Audycje inne: 5.10, 12.45 — dla wsi 14.10 i 14.30 — szkolna, 15.10 — literacka 15.30 — dla dzieci 18.30 — „Czy to mi uł”, pogadanka, 19 (P) — felieton pt. „Nie tylko nauczyciel”, 19.20 radiowy poradnik językowy, 20 — „Żurbinowie”, fragm. pow.

Sport: 21.26 — wiadomości sportowe